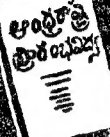

471

ఆంధ్రరాష్ట్రపారంభవిద్య

ANDHRA RASTRA PRARAMBHA VIDYA

విద్యావిషయిక మాసపత్రిక

సంపుటము 41]

[సంచిక 4-5

15 జూలై - ఆగష్టు 1952

471
3.52

సంపాదకులు :

శ్రీయుత నుహావాది వేంకటరత్నముగారు బి.ఏ.

కృతకావకములు :

శ్రీయుత ఈదరి వెంకయ్యగారు.

The Registrar of Books,
Old College Buildings, Cathedral P.O.,
Nungambakam, Madras.

రామరాజుండ్రకిరీ

★ H.O. ఏలూరు ★

ఏలూరు, }
15-8-52. }

ఇటు,
రామా అండ్ కో.,
పబ్లిషర్సు : ఏలూరు.

1. నిత్యసంకీర్తనము.
2. ఖర సంవత్సరములో రాలిపోయినతారలూ - ఆరిపోయిన జ్యోతులూ - శ్రీ శీలా వెంకటప్ప.
3. విద్యాప్రచారగీతము—(గేయ)—శ్రీ కోట సీతారామమూర్తి.
4. ప్రావిడెంటు ఫండురూల్సు—శ్రీ కొండ్ల జెడ్డి సూర్యప్రకాశం.
5. ఉపాధ్యాయసోదరులకు విజ్ఞప్తి—
6. పోవాలోయ్ ! పోవాలి—(గేయ)—శ్రీ బి. వి. రమణమూర్తి
7. అభ్యాజనము—(కథ)—“యం. సి.”
8. విద్యార్థుల సారస్వత సంఘము—శ్రీ బి. వి. రామచంద్రారెడ్డి.
9. ఆదర్శవిద్యాగేయము—(పాట)—శ్రీ ద్విభాష్యం వెంకట్రావు.
10. ప్రభుత్వపు ఫర్మానా - ఉచిత విద్యాసౌకర్యము.
11. ప్రబోధము—(గేయ)—శ్రీ బి. వి. రామచంద్రారెడ్డి.
12. వయోజనవిద్య - ఉపాధ్యాయుని బాధ్యత—(శ్రీ) కె. వి. సూర్యనారాయణరాజు
13. (8 వ తరగతి) పబ్లిక్ పరీక్షాఫలితములు—శ్రీ యం. వెంకట్రావుపట్నాయక్
14. పదపూరణము—
15. వివేకప్రశ్నలు—
16. జూన్ నెల చిత్రప్రశ్నలకు సమాధానములు—
17. పంతుళ్ళకొఱత—సంపాదకుడు
18. బేసిక్ విద్య - ప్రజామోదం—శ్రీ యం. వెంకట్రావుపట్నాయక్
19. సభలు - తీర్మానములు—
20. మీ గోచారభావఫలాలు—దై వజ్ఞభూషణ, పండిత, డి. యస్. యస్. శాస్త్రి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర వారంభవిద్య

విద్యావిషయిక మాసపత్రిక

సంపుటము 41]

ఏలూరు, జూలై - ఆగష్టు 15

[సంచికలు 4-5

వివరణము :

ఆ పరమాత్మ మన యందఱిలో నున్నాడు. దానితో మనము సంకోచమున, వ్యాకోచమునుగూడ పొందవచ్చును. దివ్యదృష్టి లేకుండుట దౌర్భాగ్యమే. దాని నెవరును హరింపజాలరు. మన యంతరంగమునఁ బుట్టుచుండు చెడుభావములే దానిని హరింపవలెను. అవియే మన సహజశత్రువులు. మనల నవియే మోసగించును.

సంకీర్తనము :

హే విశ్వప్రకాశీ ! నీ కాంతికిరణముల నాపై నొకంత ప్రసరింపనిమ్ము.
అన్నిటియందు వెలింగెడి నిన్ను గ్రహించుశక్తి నాకొసంగుము.
నా భావములు, ఒసర్చెడికర్మలా, నీయిచ్చననుసరించును గాక !
అన్నివిధముల నిన్నే నేననుసరించి నీ చెంతనే యుండునుగాక !

స్వామిరామతీర్థ.

ఖరనంపత్సరంలో

రాలిపోయిన తారలూ

ఆరిపోయిన జ్యోతులూ

రచన : శ్రీ శీలా వెంకటప్ప.

(గతసంచిక తరువాయి)

2, శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మ

శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మ (బి. ఎ.) చెంగల్పట్టు జిల్లాలో 1891 సం. లో జన్మించింది. ఉన్నత విద్యను అర్జించి, శాఖాంతర వివాహంద్వారా డాక్టర్ ఆచంట లక్ష్మీపతిగారిని చేపట్టింది. పీఠిక ఒక కుమారుడూ, ఇరువురు కొమార్తెలు, గలరు. వీరందరూ ఉన్నతపదవులను అలంకరించినారు.

1929 సం. నుండి కాంగ్రెస్ సభ్యురాలు. ముమ్మారు కృష్ణజన్మస్థానాన్ని వరించిన ధీరవనిత. 1930 లో ఉప్పలత్యాగ్రహం చేసినప్పుడు ఏడాది శివ విధించారు. 1932 లోను, 1940 లోను, సత్యాగ్రహంలో పాల్గొని రాజకీయ నేరస్తురాలుగా జైలుకు వెళ్ళడం, ప్రథమ భారతమహిళ ఈమెయే. (1930)

శ్రీమతి రుక్మిణీ తమిళనాడు కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యురాలుగను, ఉపాధ్యక్షురాలుగాను వుండినది, 1937 లో అఖిలభారత కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యురాలు. 1937, 1946 లో కాంగ్రెస్ టిక్కెట్టుపై మదరాసు అసెంబ్లీకి ఎన్నుకొ బడింది. 1946 శ్రీ ప్రకాశం మంత్రివర్గంలో ఆరోగ్య శాఖామంత్రిగా పనిచేస్తూ, రాష్ట్రములో ప్రజా ఆరోగ్యంపట్ల ఆమిత శ్రద్ధాసక్తులు కనబరిచింది. ఆయుర్వేద వైద్యాభివృద్ధికి విశేష కృషిచేసింది. ఈమె శ్రద్ధవల్లనే L. I. M స్కూలు కారేజీగా ఆవిర్భవించింది.

అంతేగాకుండా గాంధీజీ నిర్మాణకార్యక్రమం పట్ల యెక్కువ శ్రద్ధ చూపేవారు. సాంఘిక, రాజకీయాల్లో ఆమె శాస్త్రీయ ప్రవర్తించేది. అఖిలభారత

మహిళా మండలి కార్యదర్శిగా పనిచేసింది. 1926 లో ప్యారిస్ నగరములో జరిగిన ప్రపంచ మహిళా సభకు అధ్యక్షతవహించి 1929 లో జరిగిన అఖిల భారత మహిళాసభకు కూడ అధ్యక్షత వహించారు.

శ్రీమతి రుక్మిణీ మద్రాస్, అణ్ణామలె, యూనివర్సిటీ సెనెట్ సభ్యురాలు. మదరాసు పురపాలక సంఘం, చెంగల్పట్టు జిల్లాబోర్డు సభ్యురాలుకూడ.

1939 లో జపాన్ ఆహ్వానంపై జపాన్, చైనాలను సందర్శించారు. ఇంటర్నేషనల్ ఫెలోషిప్ కార్యదర్శినిగా కొంతకాలం పనిచేశారు.

శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మగారి బహుముఖ పారీణతకు వివిధ శాఖలలో ఆమెకుగల ప్రవీణతకు ఆమె అలంకరించిన పదవులే నిదర్శనం. మహావైశ్వర్యంలో జన్మించినా గాంధీజీ ప్రబోధములను తుచి, తప్పకుండా ఆమెకు లోనుంచింది. అందువల్లనే మద్రాసు మంత్రివర్గంలో మొదట మంత్రినిగా నియమింపబడిన గౌరవం దక్కింది. వీరు మద్రాసులో ది 6-8-51 న పరమపదించారు.

శ్రీమతి రుక్మిణమ్మగారి మరణంవల్ల దక్షిణభారత నారీలో కొనికేశాక, యావద్భారతానికి కూడ వీరని లోటు ఏర్పడింది" అని "ఆంధ్రప్రభ" యున్నూ, ఆంధ్రదేశపు యూనివి కోల్పోయినామని "ప్రభా రాజ్యము" సత్రికమున్నూ, తమ సంతాపాన్ని ప్రకటించాయి.

మదరాసు అసెంబ్లీ సమావేశములో శ్రీ గోపాల రెడ్డిగారు ఆమె నేనాత్మాగాలను పుగడిస్తూ" నిరసన మానమైన సుస్మర్యయేగాక విమర్శాంకమైన దేశభక్తిగల వీరవనిత" యని జోహార్లర్పించినారు.

౮. లియాకత్ ఆలీఖాన్

మిస్టర్ లియాకత్ ఆలీఖాన్ కార్నల్ జిల్లాలో 1895 వ సం. జన్మించారు. ప్రథమములో ఆలీఘర్, అల్లాబాద్, యూనివర్సిటీలోను, ఆ తరువాత అహ్మద్ నగర్ యూనివర్సిటీలోను, ఆయన విద్యాభ్యాసం చేసారు. 1921 సం.లో వ్యాయవాదికృత్తిగా ప్రవేశించారు. 1922 లో ముస్లిం లీగ్ లో చేరాడు.

వీరికి యు.పి.లో ఒక జమీందారీ ఎట్టేల్ వున్నది. యు.పి రాజకీయాలలో వీరు ప్రముఖపాత్ర వహించారు. 1931 మొదలు 1935 వరకు యు.పి కాన్సిల్ తో ఉపాధ్యక్షుడుగా, కాన్సిల్ లోని జెమాక్రటిక్ పార్టీ నాయకుడుగా కూడ పనిచేశారు. ముస్లిం లీగ్ పార్టీకి పునాదుతుడుగా, కేంద్రకాసన సభాసభ్యుడుగా, వుండినారు. 1937 సం. పూర్వం ఇండియా-బ్రిటన్ వాణిజ్య సంఘదీపులలో వీరు ఒక సభ్యులుగా పనిచేసి, జాతీయ దృక్పథంలో చేసిన కృషి ప్రశంసనీయమైనది. 1937 సం. లక్నో ముస్లిం లీగ్ కార్యదర్శిగా ఎన్నుకోబడిన నాటినుండి వీరు మిస్టర్ జిన్నాకు కుడిభుజుగా పనిచేశారు. 1943 కరాచీ ముస్లిం లీగ్ సమావేశములో జిన్నా మాట్లాడుతూ “మిస్టర్ లియాకత్ ఆలీఖాన్, నాకు కుడిభుజమున ప్రకటించారు. పండిట్ నెహ్రూ నాయకత్వంలో యేర్పడ్డ తాత్కాలిక ప్రభుత్వంలో మిస్టర్ లియాకత్ ఆలీఖాన్ ఆర్థికకావా మంత్రిగా నియమించబడి సమర్థనీయుగా నిర్వహించారు.

వీరు ఇండియా విభజనానంతరం పాకిస్తాన్ ప్రధానిగా, ముస్లిం లీగ్ అధ్యక్షుడుగా, ఎన్నుకోబడి దాని పురోభివృద్ధికై చాలా పాటుపడినారు. వీరికి 1984 సం.లో వివాహమైనది.

మిస్టర్ లియాకత్ ఆలీఖాన్ కు భార్య, ఇరువురు కొమారులు, గలరు. ఈయన ఎప్పుడూ మృదువుగా మర్యాదగా మాట్లాడేవారు. అట్టి వీరు ఒక బహిరంగ సమావేశములో పునర్జన్మిస్తూ వుండగా ఒక మాంతుకునిచే తుపాకితో కాల్చబడినారు.

వీరి మరణవార్త విని భారత్ ప్రధాని పండిట్ నెహ్రూ సార్ల మెంటులో మాట్లాడుతూ “పాకిస్తాన్ నాయకులలో నుండు వేనుకలు చూచేవ్యక్తి మంటుమాయమైనాడు.” అని తన విచారాన్ని ప్రకటించారు.

హిందూ పత్రికా మాడ వ్యాఖ్యానిస్తూ “ఇండియా పాకిస్తాన్ లకు తీరని నష్టం” అని అన్నది.

చీఫ్ జస్టిస్ శ్రీహరిలాల్ కనియా

శ్రీహరిలాల్ కనియా 1890 సం.లో బాంబాయి రాష్ట్రములో జన్మించారు. వీరి తండ్రి పేరు “హరిలాల్ జెజియన్ దాస్ కనియా” బాంబాయి యూనివర్సిటీలో ఉన్నత విద్యాభ్యాసంచేశారు. బాంబాయి నగరములో ప్రముఖ న్యాయవాదిగా కీర్తిప్రతిష్ఠలు ఆర్జించారు. బాంబాయి హైకోర్టు జడ్జిగా 11 సంవత్సరాలు పనిచేసి, ఆ తర్వాత 1943 లో సుప్రీంకోర్టు జడ్జిగా నియమింపబడినారు. ఇండియా రిపబ్లిక్ గా అణుననాడు 1950 జనవరి 28 తేదీన వీరు సుప్రీంకోర్టు చీఫ్ జస్టిస్ పదవి స్వీకరించి ప్రథమ గౌరవ హోదాలను పొందినారు.

ఇండియా న్యాయవిచారణలో అత్యున్నతమైన స్థానాన్ని పొందారు. న్యాయశాఖ స్వాతంత్ర్యాన్ని సర్వదా పోషించారు. వీరి తీర్పులు నిష్పక్షికంగా న్యాయశాస్త్ర ప్రమాణంగా, పుండడమేగా సహజంగా వుండేవి.

ప్రముఖ న్యాయవాదిగా, న్యాయవాస్త్రకోవిదుడుగా. స్వతంత్ర భారతంలో సుప్రీంకోర్టు చీఫ్ జస్టిస్ పదవిని అలంకరించడంలో తొలి భారతీయుడుగా శ్రీహరిలాల్ కనియా. మార్చి 1 గంపల్ల 1951 వ సం. నవంబరు 6 వ తేదీనాటి 9-20 గంటలకు కాలధర్మం చెందినారు.

వీరిమరణంపల్ల న్యాయశాఖా స్వాతంత్ర్యానికి తీరనినష్టం వాటిల్లింది.

మదరాస్ హైకోర్టు చీఫ్ జస్టిస్ శ్రీరాజమన్నార్ విశిష్టతకి చింతిస్తూ “వీరిమృతివలన న్యాయశాఖా స్వాతంత్ర్యానికి - నీశం మొత్తానికి - తీరనివెలితి యేర్పడింది “ అని వాపోయినారు.

౧౦ శ్రీ దేశబంధుగుప్త

శ్రీ దేశబంధుగుప్త ఢిల్లీ రాష్ట్రములో పానిపట్ నివాసి. ప్రఖ్యాత పత్రికా సంపాదకుడు, జాతీయవాదిగాను, కౌంగ్రెస్ భక్తుడుగాను, పేరుపొందినారు. లేజ్ పత్రిక, న్యూస్ కౌంసిల్, పత్రికల ఆధ్వర్యాన్ని స్వీకరించి యుండినారు. 1921 లో తొలిసారిగా సహాయ నిరాకరణోద్యమములో పాల్గొనడంవ్వారా రాజకీయాలలో పాల్గొన్నారు. ఆతరువాత లజపతిరాయ్, తిలక్ నాయకత్వాన్ని, స్వీకరించినారు. వీరు కాసనోల్లంఘనం మున్నగు

అనేక చాత్రయోద్యమాల్లో పాల్గొన్నారు. ఆర్య సమాజములో పెక్కుపడవులనుకూడ స్వీకరించి యుండినారు.

లాలా దేశబంధు గుప్తపెక్కు సంవత్సరాలు రాష్ట్రీకాంగ్రెస్ ఆధ్యక్షుడుగా పనిచేసినారు. తన స్వస్థలమైన పానిపట్ నియోజక వర్గముండి 1936 లో పంజాబు శాసనసభకు, ఆ తరువాత ఢిల్లీ పార్లమెంటుకు, 1950 లో ఆఖరి భారత పత్రికా సంపాదకుల సభకున్నూ, ఎన్నుకో బడినారు. ఈయన అధ్యక్షత్వం కింద ఇండియా-పాకిస్తాన్ సంయుక్త సమావేశం జరిగింది. పార్లమెంటులో “ప్రెస్ బిల్లు”ను గట్టిగా ప్రతిఘటించారు. ఇండియాలో మిత్రరాజ్య సమితి ఆధ్యక్షాధ్యక్షుల సభ అనేక సంస్కృతి కార్యకలాపాల్లో పాల్గొన్నారు. ఢిల్లీ రాష్ట్రీకీకరణ పరిషత్తులో ధీరోదాత్తుగా పోరాడారు.

సుప్రసిద్ధ ‘పత్రికా సంపాదకుడు, స్వాతంత్ర్య పిపాసి అయిన శ్రీ గుప్త కలకత్తాలో జరిగే పత్రికా సంపాదకుల స్టూడియో సమావేశానికి పోతూ వుండగా ఘోరవిమాన ప్రమాదంలో 1951 సం. నవంబర్ 21 వ. తేదీ మృతిచెందారు. వీరు బహుకుటుంబీకులు,

వీరి మృతికల్ల భారత పత్రికా రచనకు, భారత స్వాతంత్ర్య సాధనకే తీరని నష్టం వాటిల్లింది.

వీరి మరణానికి ఇండియా ప్రధాని శ్రీ పండిట్ నెహ్రూ సంతాపం తెలుపుతూ “స్వాతంత్ర్యం కోసం పోరాటం సాగించిన శ్రీ దేవబంధు గుప్తవంటి మహావీరుడు ఢిల్లీలో మరొకడులేడు. ఆయన లేని లోపం వూరింపరానిది” అని అన్నారు.

శ్రీ దేవదాసుగాంధీ; శ్రీ బి. యన్. రావ్ కూడ వీరిమృతికి చింతిస్తూ “ధిల్లీ స్వపరి పాలనకు నిర్భయంగా పోరాడిన వీరు”డనియు, ఆయన మరణం వల్ల ఢిల్లీకేకాక, పత్రికా రచనారంగంలో ఒక శాంతికిరణం ఆణిగారి పోయిందనియు అన్నారు.

౧౧. అవనింద్రనాథ్ టాగూర్

అవనింద్రనాథ్ టాగూర్ బెంగాల్ రాష్ట్రములో ఈడత్ పూర్ లో 1870 సం. లో జన్మించారు. వీరు విశ్వకవి. రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ మేనల్లుడు. జగత్ప్రసిద్ధ శిల్పచార్యుడేగాక ఉత్తమనటుడు, కథకుడుకూడ. వీరికి మగ్గురు కుమారులు, మగ్గురు కుమార్తెలు, గలరు.

గురుదేవ రవీంద్రునికి విశ్వభారతి నిర్మాణములో కృషిభుజంగా పనిచేశారు. దీనికి కొంతకాలంపాటు అధ్యక్షులుగా వుండినారు. అవనింద్రనాథ్ టాగూర్ నిరంతరం కళారంగములో నిమగ్నుడై వుండేవాడు. కళారంగములో వీరినే నరుపమానమైనది; అపూర్వమైనది. భారతీయ చిత్రకళారంగమునకు ప్రాణం పోసినది వీరే. పాశ్చాత్య, ప్రాచ్యకళలను బాగా ఆకళింపు చేసుకొన్నవారు. నవ్యప్రాధికారాలను అనుగుణ్యముగా ఆజంఠా, ఎల్లోరా, ఎలిఫెంటామున్నగు కళాక్షేత్రములనుండి ఎన్నోవిషయాలు నేకరించి; అధునాతనమైన చిత్రాలను సృష్టించారు. వీరిచిత్రాలలో ప్రాచ్య, పాశ్చాత్యుల-ముఖ్యంగా - డైనిస్, జాపనీస్, పారశీక సాంప్రదాయాలు ఆగుపడుతూ వుంటాయి. నవ్యచిత్రాలవ్వారా నేటిమన చిత్రకారులు వీరికెంతయో ఋణపడి యున్నారనుటలో అతిశయోక్తిలేదు.

హావల్, రస్కిన్ వంటి పాశ్చాత్య చిత్రకారుల స్నేహ మునర్పి, వారిమెప్పుపొందిన ప్రజ్ఞాశాలి అవనింద్రనాథ్ టాగూరు.

అట్టి అవనింద్రనాథ్ టాగూర్ జగత్ప్రసిద్ధ శిల్పచార్యుడుగా, ఉత్తమనటుడుగా. కథకుడుగా 1951 వ. సం.లో డిశంబర్ 5 వ. తేదీ రాత్రి అస్తమించారు.

వీరి మరణాన్నిగూర్చి ఆంధ్రప్రభ వ్యాఖ్యానిస్తూ “అధునిక భారతనిర్మాతలలో ఒక మహామహుడు నేలకొరగడం దేశానికి తీరనినష్టం అని” వాపోతూ అవనింద్రనాథ్ టాగూర్ బహుముఖ ప్రాధానానికి జోహార్లర్పించింది.

౧౨. జోధ్ పూర్ మహారాజా

రాజస్థాన్ రాజప్రముఖుని వయస్సు చాదాపు 80 సంవత్సరాలు ఉన్నతవిద్యను అభ్యసించారు. ఆస్థానములో లలితకళా విశారదులను నెలకొల్పి, కళోపాసకుడని పేరుపొందారు.

విశాల రాజస్థాన్ యేర్పర్చడంలో తోడ్పడి ప్రజాదరణ పొందారు. విమానవాహకత్వంలో ఆరితేరినదిట్టి. భారతవైమానికదళంలో గ్రూప్ కెప్టెన్ గా గౌరవబిరుదు ఆర్జించారు. గురిమాచి కొట్టడంలో మహానిపుణుడు. చాలముది సంగీత విన్యాసులను పోషించారు. శాస్త్రసంబంధమైన సంగీతమంటే చెవికొనికొనేవారు. ఇంద్రజాల

మహేంద్రజాల విద్యలో చాల అభిలాషగలవారు గాన లండన్ విద్యాలయం క్లబ్ లోగూడ వీరికి సభ్యత్వం లభించింది.

ఇట్టి కఠోపాసకుడు, ఉన్నత విద్యావేత్త, మహారాజు, స్వయంగా విమానమును నడుపుతూ ఘోరప్రమాదానికి లోనై 1952 జనవరి 25 వ తేదీన దుర్మరణం చెందారు.

వీరి సోదరులు, భార్య, ఇరువురు కుమార్తెలు, ఆరిండ్ల కొమారుడు వున్నారు.

ఆరవ జార్జి చక్రవర్తి

ఆరవ జార్జి చక్రవర్తి బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యానికి ఆధిపత్యం. అయిదవ జార్జికి, మేరీరాణికి, రెండవ పుత్రుడు. 1895 సంవత్సరం డిసెంబర్ 14 వ తేదీ జన్మించారు. వీరి ఉన్నతవిద్యాభ్యాసం కేంబ్రిడ్జి లోని ట్రీనిటీ కాలేజీలో జరిగింది. కొంతకాలం వీరు "ఆక్స్ ఫర్డ్ సర్వీస్"లోను, తర్వాత కొంతకాలం జైమానికడలోనూ పనిచేశారు.

1923 ఏప్రిల్ లో తేడీ ఎలిజబెత్ ను వివాహం చేసారు. ఇరువురు కుమార్తెలు, పెద్దకుమార్తె రాణి ఎలిజబెత్, చిన్నకుమార్తె మార్గరెట్. జార్జి రాజుకు కెన్సింగ్, గోల్డ్స్, ఆటలంట్ బహు ప్రీతి. సింహాసనాన్ని అధిష్టించేందుకు పూర్వం టోర్నమెంటులో పాల్గొనేవారు. గుజ్జుపు ఆటలన్నా కూడ చాలా అభిలాష. అమెరికా, బ్రిటన్ ల మధ్య సౌహార్ద్రం పెంపొందించారు. బ్రిటిష్ ప్రజల కష్టనష్టాల్లో స్వయంగా పాల్గొని ప్రజల ఆదరాభిమానాలు పొందినారు. తన సోదరుడు విండ్సర్ ప్రభువు రాజ్యపరిత్యాగం చేసినందువల్ల 1936 డిసెంబరు 11 వ తేదీన బ్రిటిష్ సింహాసనాన్ని అధిష్టించినారు.

వీరి పరిపాలన హయాంలో రెండు ముఖ్య సంఘటనలు జరిగాయి. ఒకటి రెండవ ప్రపంచ సంగ్రామము. రెండవది బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యం నుండి తొలగి పోయి, ఇండియా స్వతంత్ర దేశంగా రూపొందినది. చరిత్రాత్మకమైన ఈ రెండు సంఘటనలలో కూడ బ్రిటిష్ సార్వభౌముడు ఆరవ జార్జి తన ప్రజలకు, ప్రభుత్వానికి, అండగా నిలిచి, సాహసాన్ని, ఓరిమిని బెదర్చాన్ని ప్రదర్శించి, నందువల్లనే కామన్ వెల్త్ లోని ప్రజలందరి విశ్వాసాన్ని సహితం చూప గొన్నాడు.

ఆరవ జార్జి చక్రవర్తి గతసంవత్సరం ఊపిరితిత్తులకు కష్టపడితన్న చేయించుకొన్నారు. చాలకాలం అనారోగ్యంతో బాధపడి ఇటీవల కేకోలకొన్నాడు. నిరాడంబరతచేత, సేవాపరివర్తించేత, ప్రజామరాగాన్ని చూరగొన్న ఆరవ జార్జి చక్రవర్తి 1952 వ సం. ఫిబ్రవరి 6 వ తేదీ రాత్రి సుఖంగా నిద్రపోతూ ప్రశాంతంగా ఆసువులను బాళారు.

వీరి మృతిని గూర్చి ఇండియా పార్లమెంటులో ప్రధాని నెహ్రూ మాట్లాడుతూ "ప్రజాహృదయాన్ని చూరగొన్న జార్జి రాజు మృతివల్ల నాతో పాటు మీకు కూడ హృదయ విదారకంగా వుంటుందనటాని కష్టి సందేహం లేదన్నారు.

బ్రిటిష్ ప్రధాని విన్ స్టన్ చర్చిల్ బ్రాడ్ కాస్టు చేస్తూ జార్జి రాజును గూర్చి "మృత్యువుకు స్వాగతం పలికిన ధీరు"డని బోహర్లర్చించారు.

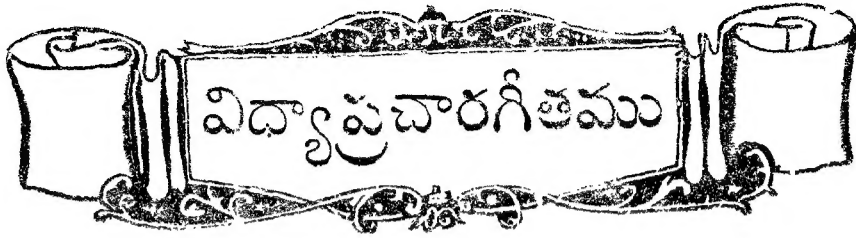
మెయిల్ పత్రిక వీరి మరణవార్తపై వ్యాఖ్యానిస్తూ "బ్రిటిష్ ప్రజల కష్టనష్టాల్లో భాగస్వామ్యం పొందినందువల్ల వారి ఆదరాభిమానాల్ని పొంద గలిగా"రన్నది.

౧౪. శ్రీమతి ఉన్నవలక్ష్మీబాయమ్మ

శ్రీమతి ఉన్నవలక్ష్మీబాయమ్మ గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లె తాలూకా "అమీనుబాద" గ్రామంలో 1882 సం. లో జన్మించారు. 1893 వ. సం. లో శ్రీమతి లక్ష్మీబాయమ్మ గారికి, శ్రీ ఉన్నవలక్ష్మీ నారాయణగారికి, వివాహం జరిగింది. దాదాపు అర్ధశతాబ్దం ఉన్నతమైన ఈ మె అనేక సంస్కరణోద్యమాలలో పాల్గొంటూ పెక్కు విఠలు వివాహాలను స్వయంగా జరిపిస్తూ వచ్చింది. ఆతర్వాత గుంటూరులో కూడ విఠలు శరణాలయాన్ని స్థాపించి చాలా కృషిచేసింది.

కొద్దికాలం రాజమండ్రిలో కూడ వీరేశలింగం విఠలు శరణాలయానికి ఆధ్వర్యం వహించి, తిరిగి గుంటూరు వచ్చారు. ఈమె జీవిత హయాంలో దాదాపు 60 విఠలు వివాహాలను స్వయంగా జరిపించారు.

1921 నుండి ఈమె అనేక రాజకీయ కార్యక్రమాల్లో స్వయంగా పాల్గొంటు వచ్చింది. అప్పుడే వీరు కాంగ్రెసులో ప్రవేశించారు. 1930-31, 1942 లో బాలియోద్యమాల సందర్భాల్లో కారాగార బాసం చేసారు.

బాలకవి : కోటసీతారామమూర్తి-టీచరు

(“పెండ్లిచేసుకొని-యిల్లుమాచుకొని” అను పాటవరుస)

ఓ...నవ్వభారత భావిపౌరులారా!

బాల... బా... లికలారా!

మన భావిజీవితపు బ్రతుకు దెబ్బపున్నకై

చదువు నేర్చుటకు-బడికిపోవుచును

చక్కని విద్యను నేర్వాలి!

నిత్యము బడికి వెళ్ళాలి!

గురుశిక్షణ నెప్పుడు పొందాలి! || చదు||

నిత్యకృత్యాలకై మనబాల్యదశ నే బలిగొని

అజ్ఞానులుగ జేయు పెద్దలు మెలుకొనగ

ప్రాథమిక-ఉన్నత-పాఠశాల... ల... ల

కడు చక్కగా చదివి సత్కీర్తిగాంచ

భక్తిశ్రద్ధావినయంబులతో

బాగుగ చదువాలి!

మార్గదర్శియగు మనగురునెప్పుడు

మన పాల్గొనవలయుగ నెంచాలి!

బాలభారత భావిపౌరులను

భవ్యనామమును బడయాలి!

భావి పౌరులమై భారతీయుల

బాధలన్నిటిని బాపాలి!

|| చదు||

౯౩ వ పేజీ తెలువాయి

1932 సం. లో వీరు “భారదానికేతనం” స్థాపించి శ్రీజనాభ్యుదయానికై ఆరాధనాంజ్ఞపిచ్చేనారు.

శ్రీమతి ఉన్నత లక్ష్మీబాయిమ్మగారు ఆంధ్ర దేశములో సంఘ సేవికలలో ఆగ్రగణ్యురాలు. భారతస్వాతంత్ర్య పోరాటములో నిరంతరం పోరు సల్పిన వీరనారి. ఆంధ్ర మహిళాభ్యుదయానికై తుదిక్షణం వరకు కృషిసల్పిన ఆంధ్రమాత. అట్టి

ప్రసిద్ధ తెలుగు మహిళ పక్షపాతంగో బాధపడుతూ భర్తను, కుమారుని, విడిచి 29-2-52 తేదీన దివంగతురాలయింది.

ఈమె మరణానికి శ్రీమతి భారతీదేవి రంగాచారి చింతిస్తూ నూర్లకొలది నోరులేని పిల్లలు తమ తల్లిని పోగొట్టుకొన్నారని వాపోయింది.

ప్రావిడెంటు ఫండురూల్సు

(1952 జూన్ నెల తరువాయి)

తల్లిదండ్రులు: కొండ్రెడ్డి సూర్యప్రకాశం

టీచరు మేనేజరు, భారతీస్కూలు, కొర్రపాటివారిపాలెం.

గమనిక : మదరాసు విద్యానిబంధనప్రకారము 154వ నూత్రము ననుసరించి రద్దుచేయబడిన గుర్తింపుకల్పన గల ఉపాధ్యాయ యాజమాన్యము లేక, రికార్డులను రూల్సు 1 చాప్టరు 2వ భాగము 14వ నిబంధన ప్రకారము టీచర్లుగాగాని, మేనేజర్లుగాగాని, లేక కరస్పాండెంటుగాగాని పనిచేయుటకు తగియుండలేదని నిర్ధారణ చేయబడినపుడు నూత్రప్రకారము సర్వీసునుండి తప్పింపబడిరినట్లు భావించవలెను. (అనగా పనినుండి బర్తరపు కౌబడినవారి కెట్టి టి. పి. యఫ్. డిపోజిట్టు వచ్చునో వీరికిని అట్టి డిపోజిట్టు సామ్యమాత్రమే వచ్చునని అర్థము) ఇటువంటి సందర్భములో బిల్లావిద్యాశాఖాధికారి ఉద్యోగస్థుల డిపోజిట్టు లేక గవర్న మెంటు కంట్రీబ్యూషను ఆఫు చేయు విషయమై మేనేజరుమెంటుతో ఆలోచించవలసిన పనిలేదు.

(డి) స్వయంకృతాపరాధమగు తన స్వంత తప్పు తొలి ఒకచందాదారు సర్వీసునుండి తప్పింపబడినపుడు తన బాకీక్రింద రావలసిన యావత్తు నిలవ మొత్తము లను పుచ్చుకొనగలుగును. మరియు జిల్లా విద్యా శాఖాధికారి కాంక్షను చేసినచో ప్రభుత్వ కంట్రీ బ్యూషను సామ్యులకూడ అందుకొనగలడు. లేక తిరిగి ఉద్యోగములో చేరినమొదలగుడ అట్లు చేత వరకు లేక చేరినపిదప కంట్రీబ్యూషను కోరిన పక్ష ములో యి. టి. పి. యఫ్. స్కీములో తిరిగి భాగ స్వాముడు కావచ్చును. (అనగా తిరిగి చేరవచ్చును)

(ఇ) ఒక చందాదారు తన సర్వీసుకాలములో ఎప్పుడైనను ప్రభుత్వమువారివలన లేక ఇతర ఏజెన్సీ వారివలన, పెన్షను లేక పింఛను యిచ్చి నడపబడు విద్యాలయములలో ఉద్యోగిగా చేరినపుడు (అనగా సర్వీసులో కొంతకాలము పింఛనీలేని విద్యాలయ ములో పనిచేసి పిదప పింఛనువున్న విద్యాలయము లోనికి మారినపుడు) పింఛనీలేని సర్వీసుబోనే రివర్సు చేసి తీరవలెనను గరియుగు కారణము లేనపుడు మాత్రము అతని అక్కాంటు మూసివేయుచు, ఆయన బాకీకి రావలసిన అన్ని నిలవ మొత్తములను గవర్నమెంటు కంట్రీబ్యూషను సామ్యులతోపాటే ఆయనకు ఇచ్చివేయబడును.

11. దాచుకొన్న నిలవసామ్యులు

తిరిగి తీసుకొనుట.

(ఎ) ఒక చందాదారు తప్పనిసరిగా తానే నడిపి తీరవలసియున్న ఖర్చులనిమిత్త అనగా చందాదారు లేక అతని కుటుంబములోని మరెయిక్వక్షికి జబ్బు చేసినపుడుగాని, పెండ్లిసంబంధమగు ఖర్చుల నిమిత్తము గాని, ఖననదహన సంస్కారాదుల నిమిత్తం గాని (మాసికములు, తద్దినములు, దినవారములు, సంవత్సరీకములు) మున్నగు కార్యకారాదుల నిమిత్తం గాని, యిట్టి తృప్తికరమగు కారణములకుగాని, టి. పి. యఫ్. ఫండునుండి అడ్వాన్సులు తీసికొనుటకు ఆ జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి లేక యిన్ స్పెక్టరేవ్ అంగీకరింపవచ్చును. కాని చందాదారుయొక్క బాకీ నిలవ మొత్తం, చందాదారుని ఆరునెలల జీత మును మించియున్నప్పుడే అట్టి అడ్వాన్సుసామ్యులు అనుమతింపబడును. మరియు ఒకేసారి కాంక్షనుచేయు సామ్యు మొత్తము ఎప్పుడైనను చందాదారునియొక్క మూడు నెలలజీతము మొత్తమును మించియుండరాదు. చందాదారుని బాకీ నిలవ మొత్తం తేల్చునలసి వచ్చినపుడు తపాలాఫీసు ఆయనసంవత్సరముల రొఖతు గుర్తింపుకల్ప మొత్తము సామ్యునుగూడ కలిపి లెక్కింప

తప్పును. కాని అట్లు నిలవచేసినసామ్య మొత్తము ఏ మాత్రమునుగూడ అయిదుసంవత్సరముల కాలము ముగియకముందు తీసికొనకూడ. ఘండునుండి తీసికొనిన అడ్వాన్సులు 24 సమానసెలలవారీ వాయిదా మీద తిరిగి చెల్లింపబడవలసినదే. కాని ఒక చందాదారు ఏవిధమున సెలవులనున్న సమగూడ వాయిదా సామ్యకట్టి తీరవలెను. (అనగా, వేరే వాయిదాలు ఉండవు.)

గమనిక:—కాన్వెన్ మెంటు విషయములో కావలసిన ఖర్చులు చేయుటకై అడ్వాన్సు యివ్వబడును. (1) చాలకాలము నుందు పుచ్చుకొనుటకు అవసరమగు సందర్భములలోను, చాలకాలము ఆనుపక్రమంలో ఉండవలసినవచ్చినపుడును లేక వ్యాధిని కరువుకొనుటకు ఉండవలసిన పరిస్థితులలోను మరన్ని (2) చందాదారుయొక్క కాబడికి మించిన అవసరమగు ఖర్చులు చేయవలసిన సందర్భములలోను.

(బి) జిల్లావిద్యాశాఖాధికారులు వారిచే కాంక్షను చేయబడినట్టి అడ్వాన్సులకొరకు అనుబంధము 'జి' లో చెప్పబడిన నమూనాఫారములో ఒక రిజిస్టరును నియమించియుంచవలెను. ఇదివరలో ఘండునుండి అడ్వాన్సుతీసుకొన్న సామ్య వాయిదా బాకీ తిరిగి చెల్లించవలసి యున్నపుడు ఘండునుండి క్రొత్త అడ్వాన్సుకాంక్షను చేయవలెను.

(సి) జిల్లా విద్యాశాఖాధికారిచే నియమింపబడిన కాలముకన్న తక్కువకాలములో అడ్వాన్సుసామ్య తిరిగి యిచ్చివేయుటకు చందాదారు యిష్టపడినచో తప్పక రిఫండు చేయవచ్చును.

(డి) కాంక్షను చేయబడిన అడ్వాన్సు సామ్యలు తీసికొనుటకు అవసరమగు దరఖాస్తు చందాదారుచే సంతకముచేయబడవలెను. మరిన్ని స్కూలుగురమాస్తా లేక స్కూలు పూను లేవ స్కూలు మేనేజరు లేక కరస్పాండెంటుచే నియమింపబడిన యే యితర వ్యక్తి పేరనైనను వ్రాసి పంపవచ్చును. మరిన్ని జిల్లా విద్యాశాఖాధికారిచేత ఒరిజనల్ గా కాంక్షను చేయబడిన ఆర్డరుచే బలపర్చబడవలెను. (అనగా డి. ఇ. ఓ. గారి కాంక్షను ఆర్డరుగూడ జతపర్చవలెను.) స్కూలు మేనేజరు లేక కరస్పాండెంటు తాను సామ్య అందుకొనిన పిదప ఆ చందాదారుకు ఆక్స్ టెన్సు కోలు సంతకము తీసుకొని చెల్లించివేయును.

12. జీవితభీమాల కంపెనీల పోలీసీలకు ప్రీమియములు చెల్లించుటకై టి. పి. యఫ్. ఘండునుండి సామ్య తీసుకొనుట.

(ఎ) ఒకచందాదారు తాను యిదివరలోనే చేసిన ఒక జీవితభీమా కంపెనీలోని పోలీసీ సామ్య చెల్లించుటకు యిష్టపడినపుడు యీ ఘండునుండి సామ్య తీసికొనుటకుగూడ అంగీకరించబడును. కాని మేనేజరు వంతు మినహా చందాదారుయొక్క స్వంత కంట్రీబ్యూషను సామ్యకు మించినంతవరకుగల మొత్తమును మాత్రమే తీసుకొనటకు అంగీకరింపబడును. మరిన్ని ప్రీమియము సామ్య సాలీనా వాయిదా అయి యుండవలెను.

(బి) 1. చందాదారుయొక్క పోలీసీ సంబంధమగు అన్ని విషయములు నుందుగా జిల్లా విద్యా శాఖాధికారికి లేక ఆధికారికికి నునవి చేసికొని మరిన్ని "గరియూ భోగ్లా" అని వారు అనుమతించిన పిదప సదరు విషయమే నుందుగా యింటి మేషను వచ్చినచే తప్ప యెట్టి సామ్యను యీ ఘండునుండి తీసుకొన వీలులేదు.

చందాదారు తనస్వంతజీవిత భీమా విషయములోక ఒప్పుకొనదగిన పోలీసీ అయియుండవలెను. (ఒక పురుష చందాదారునిపేర వ్రాయబడినట్టిన్ని, త భార్య-మరిన్ని బిడ్డలు-లేక వారిలో యెవరికైనను అన్ని" ముఖపత్రముపైని వ్రాయబడినట్టిన్ని, పోలీసీ అయినచే తప్ప) మరిన్ని-గవర్న మెంటువారికి చందాదారు తన సంతకముతో లీగలుగా వ్రాయబడిన పోలీసీ అయియుండవలెను.

(i) అనుబంధము 'జి' లో చెప్పబడిన ప్రకారము పోలీసీ చందాదారు సంతకముతో, గవర్న మెంటు పేరున వ్రాసి భద్రతకొరకు, జిల్లా విద్యా శాఖాధికారికి దాఖలు చేసుకొనవలెను. ఇన్నూరెన్సు కంపెనీవాళీకి చందాదారు పోలీసీ అప్సైను మెంటు నోటీసుయివ్వవలెను. ఆనోటీసు అందుకున్నట్లు ఇన్నూరెన్సు కంపెనీవారు తిరిగిపంపెడు రసీదు (ఎక్ నా లెడ్జి మెంటు) జిల్లా విద్యా శాఖాధికారిలేక అధికారికికి, ఎస్సైను మెంటు లేదీనుంచి మూడు సెలలలోగా పంపించి వేయవలెను.

(iii) తీసుకొను సామ్య మొత్తము ప్రీమియము చెల్లించుటకు కావలసిన మొత్తముకంటే మించి యుండరాదు. మరిన్ని ఆసామ్య రూపాయలలో చే ఉండవలెను (అణాలు, సైసలుండరాదు)

(iv) చందాదారుల తరపున ప్రీమియము కట్టుటకై చెల్లించబడు సొమ్ములు విషయములో ప్రభుత్వము యొట్టిమొత్తములను చెల్లించదు. సరిగదా పోలీసీ బ్రతికించుటకు తగిన కట్టుదిట్టములుగూడ చేయును.

(v) పోలీసీ చెల్లించుటకై దబ్బుతీయు సంవర్షములలో చందాదారు ఎట్టి బోనసును పొందలేడు. పోలీసీ పరతుల ప్రకారము తొందరలేకపోయినను, అందునిమిత్తము సొమ్ము తీయుటయును, మరియు చందాదారునియొక్క పరతులక్రిందనున్న విభోనసు మొత్తమైనను ఉంచుటకు సొమ్ము తీయగమయమున, చందాదారుచేత ఫండులోనికి చెల్లించబడవలెను. లేక తప్పినవారి సంవర్షములలో జిల్లావిద్యాశాఖాధికారిలేక అధికారిణివల్ల అడ్డగుజేయబడినపుడుచందాదారుయొక్క ఎమాల్యువంటున్ననుండి తగ్గించడము మూలముగా వసూలు చేయబడును. ఈ వసూలు చేయుట, వాయిదాలమీదగాని. లేక యితరత్రాగాని; జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి - లేక అధికారిణి-వారి ఉత్తరవుల ననుసరించి యుండును.

(సి) (i) టి. పి. యాఫ్ ఫండునుండి సొమ్ము తీసికొనుటకు యిచ్చగిరిన చందాదారు, లేక సొమ్ము తీసి తీవిత భీమాప్రీమియము చెల్లించినపుడునైన చందాదారు, తాను పనిచేయుచున్న స్కూలు కరస్పాండెంటుద్వారా జిల్లా విద్యాశాఖాధికారిలేక అధికారిణి-దరఖాస్తు చేయవలెను. దరఖాస్తు నియమితలేనికి అధ్యయనము ముప్పది గోజులుముంగుగా చేయవలెను. ఈదరఖాస్తు ఆనుసంధము "హెచ్" లో చెప్పబడిన నమూనా ప్రకారము వ్రాయుచు నేవింగ్సుబ్యాంకు ప్యాసుబుక్కున్ను, ప్రీమియము నోటీసున్ను, జతపరచి పంపవలెను

(ii) జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి-లేక అధికారిణి-దరఖాస్తు అందుకొన్నపిదప, దరఖాస్తులో వ్రాయబడిన మొత్తము విడుద్రాచేసుకొనుటకు శాంక్షను ఆర్డరునిచ్చును. పిదప ఆకరస్పాండెంటు తపాలాఫీసునుండి ఆ మొత్తమును తీసి శాంక్షను ఆర్డరు ప్రకారము చందాదారునికి ఆ మొత్తమును చెల్లించివేయును. మరియు ఫండునుండి తాత్కాలిక ఆద్యాన్ను చెల్లింపుకు శాంక్షను చేయును.

(iii) ప్రీమియము చెల్లింపబడిన తక్షణమే, లేక సొమ్మును తీసుకొనిన ముప్పది గోజులులోగా, చందాదారు ఇచ్చురెన్సు కంపెనీవారిచే జాతీయించబడిన ప్రీమియము రక్షింపు కరస్పాండెంటుద్వారా, జిల్లా

విద్యాశాఖాధికారి-లేక అధికారిణికి - ప్రొడ్యూసు చేయును.

(iv) జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి-లేక అధికారిణి ప్రీమియము రక్షింపు తనిఖీచేసిన పిదప కరస్పాండెంటు ద్వారా చందాదారుకు జాపసు చేయవలెను. "తనిఖీచేసి, తిరిగి పంపడమైనది. రాబడిపన్ను లేదు" అని వ్రాసి మరీపంపును. అనుబంధము 'ఎ' ప్రకారము తన ఆఫీసులో యీ కార్యముకొరకు వియమింపబడిన రిజిష్టరులోగూడ నోటుచేయును.

(డి) చందాదారు గర్హితు పూర్తిగావకలి, తిరిగి చేర్చుకొనుటకుగాని, పోలీసీ వాపసు చేయబడిగాని, జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి-లేక అధికారిణి-దరఖాస్తు చేసినపుడు, చందాదారుచేరు మీద ఆనుబంధము 'బి'లో చెప్పబడిన, నియమించిన నమూనా ప్రకారము పోలీసీని తిరిగి బ్రతికించి, ఇచ్చురెన్సు కంపెనీకి చెల్లియచేసిన, ఫంక్షము చేయబడిన, తిరిగి బ్రతికించుడని కోరిన, నోటీసుతో చందాదారుకు పంపును.

18. ప్రభుత్వపు కంట్రీబ్యూషను సొమ్ములు చెల్లించుట:—

(ఎ) ఒక చందాదారు తన ఉద్యోగమును కొన్ని సంవర్షములలో వదలివేసెపుడు, ఆనగా గవర్నమెంటు కంట్రీబ్యూషనుసొమ్ము పుచ్చుకొనుటకు అర్హత కలిగినపుడు, జిల్లావిద్యాశాఖాధికారి - లేక అధికారిణిచే మదరాసు ఆక్సాండెంటు జనరల్ వారికి, కంట్రీబ్యూషను సొమ్ము పొందుటకుగల హక్కునుగూర్చి తెలియజేయుండును. చందాదారు విడిచినస్కూలుయొక్క మేనేజరు - లేక కరస్పాండెంటుచేత గవర్నమెంటు కంట్రీబ్యూషను సొమ్ము చెల్లించుటకు అవసరమగుదరఖాస్తు వ్రాసిపంపబడును. దరఖాస్తు వ్రాసి ఆ జిల్లాయొక్క జిల్లావిద్యాశాఖాధికారిగారికి పంపబడును. ఆ దరఖాస్తుతోపాటు ఆ స్కూలుయొక్క మేనేజరు-లేక కరస్పాండెంటుచే సంతకము చేయబడినట్టి, రావలసిన మొత్తము తీసుకొనునట్టిన్ని, సొమ్మును తెలియజేయు అనుబంధము "యఫ్"లో చెప్పబడిన ఒకటిల్లున, చందాదారు యొక్క ప్యాసుబుక్కులన్ను, తాను మొట్టమొదట ఫండులో చేరినపుడు జిల్లా విద్యాశాఖాధికారిచే మంజూరు చేయబడిన, ఫండులో చెరుటకుగల హక్కు సర్టిఫికేటున్ను. చందాదారునివల్ల - లేక మేనేజిమెంటువల్ల - చెల్లించబడవలసిన కంట్రీబ్యూషను

ఉపాధ్యాయ సోదరులకు విజి పి

విద్యార్థులకు రోడ్డురూల్సు బోధించుట అవసరము

రోడ్డురూల్సు గమనింపజేసి ఆపాయములు తప్పించుదు

గ్రామాలలో విజ్ఞానము పెంపొందినకొలగిన, విజ్ఞానశాస్త్రములు (సైన్సు) అధికముగ ప్రాయముచున్నందున నూతన వాహనములు (వెహికళ్లు) కనిపెట్టబడుచున్నవి.

అందువలన ఎక్కువగా మళ్ళి నడిచుటకు, నెట్టుచులలోను, తక్కువగా పెట్టెలలోను, రోడ్ల మీద యంత్రవాహనములు నిరంతరము నడిపబడుచున్నవి. మౌనపునికంటె ఎక్కువ వేగములో యంత్ర సామర్థ్యమున పరిగిన యంత్రవాహనముల ఆపాయములనుండియు, రోడ్డుమీద తరుచు వచ్చుచుండెడి యితర ఆపాయములనుండియు మన విద్యార్థులకు కాపాడు బాధ్యత ఉపాధ్యాయులమగు మనవైనగూడ గలదు.

అందుచేత విద్యార్థులు తమ గృహములనుండి పాఠశాలకును, వివి వినువగానే యిండ్లకును వచ్చుచు పోవుచుండుదురు. రూర్లులలో విద్యార్థులు రోడ్డుమీద నడచిగాని, సైకిలు యున్ననువానిపై గాని ప్రయాణము చేయవలసి యుండును.

విద్యార్థులలో చాలమంది రోడ్డురూల్సు సరిగా గమనింపక ఆపాయములకు గురియగుచుండును. ఇట్టి ఆపాయముల వారినండి తప్పించుకొనుటకు గాను పిల్లలు రోడ్డురూల్సు నేర్చుకొనుటకు మంచిది. టీచర్లు నేర్పుట చాల అవసరం, రోడ్డురూల్సు చాత్రమే గాక, యితర యంత్రములవలన గలుగు ఆపాయములు రాకుండ కాపాడుకొను విధము నేర్పుటగూడ ముఖ్యము.

రోడ్డు రూల్సు

విద్యార్థి!

1. రోడ్డుమీదను, మార్గముల మధ్యములందును, బాటలమధ్యను తిలకించి చూట్లాడరాదు. చూడరాదు. రోడ్డు మార్గములో ట్రాఫికువకు అడ్డు పోయోట నిలబడవచ్చును. చూట్లాడవచ్చును. ఏ వైన చూడవచ్చును.
2. రోడ్డుకు ఎడమపుక్క నే ఎల్లప్పుడు నడువవలెనుగాని కుడిపుక్కను ఎన్నడును నడువరాదు.
3. రోడ్డుమీద నడచుచున్న నీ వెలుకవైపుకు చూచునక్కరలేదు. వెనుకనుండిచ్చు వాహనముల తలన సాధారణముగా నీకు ప్రమాదము రానేరదు.
4. మరిన్ని నీ ముందువైపునుండి నీ కెదురుగా వచ్చుచున్నరో చూచుకొని జాతీవలన ఆపాయము గాకుండ తప్పించుకొనును.
5. యంత్రవాహనముల వెనుకగాని, యితరవాహనముల వెనుకగాని, నీ వెన్నడును నడచి వెళ్లుటకు ప్రయత్నింపకుము. అని ఆకస్మాత్తుగా అగిరియినచో నీవు బానిసమిదపడి ఆపాయమునకు గురి యగుదువు.

౧౭ వ మే తోరవాము

సామ్యులకంటె, అదనపు మొత్తమును చెల్లింపబడ లేదని తెలిపజేయు సర్టిఫికేట్టులను, జతపర్చ వలెను. ఆసర్టిఫికేట్టులో యాల్సుప్రకారము గవర్న మెంటుకంట్రీబ్యూరుకు సామ్యు గొండుటకు బద్ధత గల పరిస్థితులలోనే, తమ సర్వీసుకు చందాదారు విడిచిపెట్టివట్టు గూడ ప్రాయశాచి చూడవలెను. మరిన్ని చందాదారుని దరఖాస్తులో యిట్లుగూడ

ప్రాయశాచివలెను. చందాదారు అపిండెక్సు 'ఎ' లో చెప్పబడిన ప్రకారము ఫండులో చేరుటకు డిక్లి రేషను గలవనిన్ని, నేనింగ్నబ్యాంకు అక్కౌంటు లోనిసామ్యు, కరెయిగు వ్యక్తి-లేక వ్యర్థులకు చెల్లిం పబడినదనిన్ని, మొదలగు అన్ని సరియగు కరస్పాం డెన్సులతోను జతపరచి పంపకలెను.

(న కేసులు కుష్టంబురు పత్రికలో)

6. రెండు వాహనములను స్వ శాస్త్రుడును నడువకును, రెండును దగ్గఱకు చేరుట తటస్థించినచో అవి నిన్ను నొక్కివేయగలవు.
7. రోడ్డుమీద ఎన్నడును పరుగెత్తుటకు ప్రయత్నించవలగు, అపాయము కన్పించును.
8. వాహనములతో సహానుగా పోవలెననిగాని, వానికింటే ముందుగా పోవలెననిగాని పరుగెత్తకును.
9. నైకిలు వెనుకనుండు కేటయరు పట్టుకొని కదలిపోవుచున్న నైకిలుతో పరుగెత్తకును. నైకిలు రైడరు ప్రేకువేసి దిగినచో నీకు జబ్బులేగులును.
10. రోడ్డుమీద నడచునపుడు రోడ్డు మార్జినుగూడ విడిచి బాగా పల్లకులలో నెన్నడును నడువకు. రాళ్ళు, రచ్చలు, ముండ్లు, చెఱుపులు, పుసరు పుట్రలు నీ పాదములకు హానికేయును.
11. నీపము లేకుండా కటిక చీకటిలో రోడ్డుమీద నెన్నడును నడువకునమా! లైటులేని నైకిలు మున్నగునవి వచ్చి నీమీద పడగలవు.
12. రోడ్డుమీద నిలచియున్న వాహనములనుండుగాని, వెనుకగాని నీ వెన్నడును నిలబడవలను. అవి ఆకస్మాత్తుగా కదలినచో హానికలుగును.
13. నిలబడియున్న లేక పోవుచున్న వాహనములను ముట్టవలను.
14. పెట్రోలుతోనడపు యంత్రములవద్ద బయటగాని, లోపలగాని పొగ త్రొగరాదు. అగ్నిపుల్లలు వెలిగించరాదు. అగ్ని తేహాడగు.
15. తగినంత పనియున్నపుడే రోడ్డుమీద అడ్డుముగా నడవవలెను. కాని నీ ఎడమవైపును వాహనముగాని ఏ వాహనము తెందమాచములలోనుండి నీవైపుకు వచ్చుచున్నచో కలిపెట్టి అవి వచ్చులోగా నీవు రోడ్డు యివతలిప్రక్కనుండి అవతలిప్రక్కకు పోగలవో లేనో బాగుగా గమనించుకొని మరి దాట వలెను. “దాటలేక పోయెదవా అతిజే వాహనము అపుడు అది గర్వించినచో వాహనములు మీద పడగలవు.
16. ఒక సెంటునుండి 3, 4, 5, 6 పెట్రలనుగూడ కొన్నిచోట్ల రోడ్డు పొవుచుండును. అనగా 3, 4, 5, 6 రోడ్డు వచ్చి ఒక్కచోట కలియుబహుడ గలను. అట్టిచోట్ల ఒకప్రక్కనుండి మరి యొక ప్రక్కకుగాని, ఒకరోడ్డునుండి మరొక రోడ్డుకుగాని నీవు మారవలసి వచ్చినచో ఎక్కువ జాగ్రత్త వహించవలెను. రోడ్డుమీద పొతిన బల్లమీద వ్రాసినప్రకారం గాని, రక్షకభటుని సంజ్ఞలప్రకారంగాని నీవు ప్రవర్తించవలెను. అక్కడ “స్టాప్—లిమ్—ప్రాసీను” అనగా “అని—విను—నడు” అని యింగ్లీషులో వ్రాయబడియుండును. లేదా “మెయిన్ రోడ్డు—ఎపాడ్ డెడ్ స్టాప్” అనగా “ఎదుట—పెద్దరోడ్డు చాలానెమ్మదినుచు” అని బల్లమీద వ్రాయబడియుండును. కావున ఏపైపుచుండి ఏ వాహనము ఎంతవేగముతోవచ్చుచున్నది గమనించి, ఏమయు రానపుడు గాని, చాలమానముగా నున్నపుడుగాని పోవలెను. (ఒకటి రెండు చూచినచో లాభము లేదు. అన్ని రోడ్లవైపు చూచి మరి పోవలెను.)
17. వాహనములకడలికలోనుండగా ఎక్కరాదు. దిగరాదు, బండియరుకుననో నేలమీదనోపడిపోవును.
18. ఒక నైకిలుగూడ నీ వొక్కడవే ప్రయాణము చేయవలెను. నీవు త్రొక్కుచున్న నైకిలుమీద ఇంకొకరి నెక్కనీయకు. ఇంకొకరుత్రొక్కుచున్న నైకిలుమీద ముందుగాని, వెనుకగానినీవు ఎక్కవలదు (ముద్దు పడిపోగలరు. యద్ధరిక అపాయము రాగలదు.)
19. ధూళి, దుమ్ము ఎగురగొట్టుకొనుచు పోవుచున్న పెటారుకొట్లు మున్నగు వాహనముల వెనుకనే నీవు నడచివెళ్ళకు. కొంచెము ఆగి దుమ్ము తగ్గినపిదప బయలుదేరును.
20. రోడ్డుమీదగల విద్యుచ్ఛక్తి స్తంభములనుగాని, తీగలనుగాని ఎన్నడును ముట్టకు. అంబలి కర్రెంటు (శక్తి) ఒక్కక్షణములో ప్రాణము తీసివేయగలదు. స్తంభములపైకి ఎక్కవద్దు.
21. నీవు ఏ వాహనం స్వంతముగా నడుపుకొని పొదలిచినను బెల్లు, హోరన్, బ్రేకులు, లైటు మున్నగు నవి యున్నవా? లేవా? ఊటే ఆర్దరులో నున్నవా? అలంకారమునకున్నవా? పరీక్షించి మరి బయలుదేరును.
22. నీవు గడ్డిబొడ్డుల బండ్లప్రక్కనుగాని, పొడుగాటి వెగుళ్లు లేక కట్టలు వేసిన ఎడ్డులబండ్లు లేక

లారీలకు ముందు వెనుకగా ఒక్కరగాగాని నడువవలదు. గడ్డిబొడ్డు బోల్తా పడగలదు. లేక కట్టలు నీకు తగులగలవునుమా !

23. కొన్ని రోడ్ల మంత్రము చాల ఎత్తులో ఉండును. కొండరొడ్డుగూడ మెరక పల్లములలో నుండును. రోడ్డు ప్రైభాగమునకు ఎక్కువపుడుకు, క్రిందిభాగమునకు దిగువపుడుకు, వాహనములు ఎక్కువపుడుకు, ఎక్కువక వెనుకకు రాగలవు, దిగువపుడుకు ఆతివేగముగా దొడ్డిపోగలవు. ఆచోట అడ్డముగా నీవున్నచో నీకు ప్రమాదము వాటిల్లును. నీవే వాహనము అచ్చట నడవినచో చాలా జాగ్రత్తముమా ! ఎవరినినైనా సడగలవు. లేక నీవే పడిపోగలవు.

24. నీవే ఒకొకొక్కప్పుడు వాహనముననున్నప్పుడు నడువవలసి వచ్చినచో ప్రయాణముచేయు చెవిటి, కంటి, గ్రుడ్డి, చూగ, జంతుజాలము మున్నగువాటిని కనిపెట్టి మరీ నడువును. లేనిచో నీకును, రోడ్డు మీద గలవారికినిగూడ ప్రమాదము వాటిల్లిగలను.

25. రోడ్డు పెంటల్లు, ఇరుగు సందులు, మలుపులు ఉన్నచోట నీ వాహనము జాగ్రత్తగా నడువుము.

26. నీవు నెక్కియినాద పోవుచున్నచో దూరముగా నుండగానే ఒకసారి దగ్గరిగ వచ్చిచివర మరియొక సారి గంట మ్రోగించుము.

27. రోడ్డు పెంటల్లలో నీవు వాహనముగొని పోవునపుడు నీవు ఏవైపున పోయెడి రక్షకభటునికి లేక ఆకుటగల మార్గస్థులకు సంజ్ఞచేయుము.

28. రెండుచేతులు విడిచిపెట్టి స్త్రీలు ప్రొక్కనుము.

29. నీ నెక్కినకు రేత పానులు లేక 12 పిసెలలోపుగనే నిరువుకట్టుకొనుము. ఎక్కువకట్టించో ప్రమాదము.

30. మదరాసు మున్నగు నగరములలో నడచుటకు ప్లాటుఫారములుండును. గాన రోడ్డుమీద నిలుపుగా నడవనక్కరలేదు. ప్లాటుఫారములమీదనే నడచి వెళ్ళవచ్చును. వానిమీదికి వాహనములురానేరవు.

నోటు : పై రూల్సు ఆచరించవలెను. వినినందువలనగాని, నేర్చుకొనినందువలనగాని కలుగుఉపయోగము ఆచరణలో పెట్టినపుడుమాత్రమే అని మరువవలదు.

కొర పాటివారిపాలెం,
24-6-1952.

కొండెడ్డి సూర్యప్రకాశం,
టీచరు మేనేజరు.

* * పోవాలోయ్ ! పోవాలి ! * *

రచన-బి. వి. రమణమూర్తి, విద్యార్థి-అంబోలు

లోకజ్ఞానము లేని బుట్టలు
లంచాలడిగిగే దేశద్రోహులు
కరుణలేని ఉద్యోగస్థులు
పోవాలోయ్ ! పోవాలి,
మాష్టరుచేతి పేపరువృత్తు
లెక్కలుచేస్తే పచ్చేసోపాలు
లోకజ్ఞానము లేని చదువులు
పోవాలోయ్ ! పోవాలి,
ధైర్యములేని రక్షకభటులు
గొంతులుకోసే కమ్యూనిస్టులు
కులములనెత్తే దేశినాయకులు
పోవాలోయ్ ! పోవాలి.

మాటలు అమ్మేన్యాయవాదులు
మూటలుగట్టే దొంగవర్తకులు
నీతిలేని విద్యాధికారులు
1 పోవాలోయ్ ! పోవాలి, 4
శాసకర్ములు పరమతద్వేషులు
గ్యాయ పాటుంగని నల్లబజారులు
కూటికి చాలని కోతినిష్ఠులు
2 పోవాలోయ్ ! పోవాలి, 5
ప్రజాదరణలేని పరిపాలకులు
డాబులుకోసే బకాయిగోరులు
కూడుగుడ్డలకు లేనిబతుకులు
3 పోవాలోయ్ ! పోవాలి, 6

అభిగ్యజీవి

“చదువుకున్న పిల్ల. చక్కగా ఉంది. చదువు కై నది. ఈడు బోడు కూడ బాగానే ఉంటుంది. నీ యభిప్రాయ మేమని ఈశ్వరయ్య వెంటేసుకు పలుకరించాడు. వెంటేసు కొద్దిసేపు ఆలోచించి రెండుదినములలో విషయం తెలియజేస్తానన్నాడు. ఈ రెండుదినములలో పల నిర్ధారణకు రాతేకపోయాడు. వెంటేసు. పెండ్లిచిగురించి ఇలా ఆలోచనలో వెంటేసు పడినాడంటే ఆశ్చర్యపడవలసిన విషయం ఏమీలేదు.

వెంటేసు 1917 సం॥ము హయ్యరుగ్రేడుపాఠశ్రయింటికి వచ్చినాడు. అప్పటినుంచుంటుంబభారము ఆతనిపై బడినది. ఆతనికి తల్లితండ్రులుగాక, మరొక చెల్లెలు కూడ గలదు. తల్లితండ్రులు మరణము మించినవారు. చెల్లెలు చిన్నది. కాబట్టి పోషణ భారము ఆతనిపై బడినది. అతడు ఈశ్వరయ్యచేసిన మొదటికోజల్లోరు రేలు జీతం అందుకొంటుండేది. ఈ జీతంతోను, పేద్రాతినిము రెండేక రాలతోను, కాలక్షేపము చేస్తూ ఉండేవాడు. కొన్ని దినాలు యాలాగ సుఖసంతోషముగా జరిగినా తర్వాత కొన్ని కష్టాలకు గురియ్యున్నాడు. తల్లిక జబ్బు చేయగా ఆజబ్బు నివారణకై రెండువందలు బాకీ చేయవలసి వచ్చింది. దీనితో ఒక ఎకరం భూమి పోగొట్టికొన్నాడు. వెంటేసుకు మిగిలినట్లా ఇంకొక ఎకరం మాత్రమే. దీనితో నలుగురిజీవితాలు గడపాలి. కష్టాలు తన్ను ఎదుర్కొంటూ రాగా, కష్టాలనివారణకై సంఘ నికృతే తిరుగులేని జవాబుని ఉపాధ్యాయ ఫెడరేషన్ లో చేరి, జీతాల పొచ్చింపుకై కృషిచేసినాడు. తత్ఫలితముగా ఉపాధ్యాయుల జీతాలు కొంతకరకు పెంచబడినాయి. కాని యుద్ధపరిస్థితులలో వస్తువుల ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయినాయి. కాని జీతం మాత్రము గొర్రెతోక వలె ఉండిపోయింది. తనజీతంతో కుటుంబభారం మోయలేకపోయాడు. విధిలేక రెండవ ఎకరం కూడ అమ్మివేసినాడు. ఈనాటికి తనకు తల్లితండ్రులు చెల్లెలు, తప్ప మరే ఆస్తిలేను. యలాటప్పుడు తనకు వచ్చే రుసు. అతో ఎలా జీవించాలనే సమస్య ఉత్పన్నమైంది. పెండ్లి చేసుకుంటే తా నెలా జీవించాలనే సమస్య ఆతనిపై పీడిస్తూ వుంది. ఒకవైపు తల్లిదండ్రులు కొడుకు పెండ్లి చూడాలనే

ఆజేదన పడుచున్నారు. కాని వెంటేసుకు పెండ్లి విషయం రాగానే దిగాలన దిగులపడుచున్నాడు. ప్రస్తుతపు కరువును గురించి ఆలోచించి నల్లతే తను వివాహము చేసుకొనడమే తెలివితక్కువ యని చాలించుకొన్నాడు. ఏవో S. S. L. C కి కూర్చుని పాస్యపై సెకండరీగ్రేడుకు చేరుకొనాలని ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

ఈ పరిస్థితులలోనే ఈశ్వరయ్య తనకొక శుభ వార్త అందజేసినాడు. కాని పెట్టుకొన్న రెండు రోజులలో తా నే నిర్ణయానికి రాతేకపోయాడు. ఈశ్వరయ్య వచ్చి “వెంటేసు” పిల్లను చూతువు గాని పద ఆతర్వాత నీయిష్ట” అని చెప్పినాడు. సలేనని వెంటేసు పిల్లను చూడను ప్రయాణ మైనాడు. పెండ్లికూతురు గృహము చూడగనే ఆతనితో ఒక సమ్మానము వెల్లివిరిసింది. ఆ ఇల్లును బట్టి ఆనటుంబము మధ్యరకపు రైతు ఇల్లు అని తెలుస్తుంది. ఈముందిలో వివాహము చేసుకొంటే తనకు కొత్తబాధ ఏమీ మీదపడదని నిర్ణయము చేసుకొన్నాడు.

పెండ్లికొడుకు, పెండ్లికూతురు, ఒకరిని ఒకరు చూచుకొనేందుకు సర్వసన్నాహాలు జరిగాయి. పెండ్లికూతురు పేరు పార్వతి. పార్వతిని చూడగనే చదువుకున్నదని తెలుస్తూవుంది. కోలముగము, అంత ఎత్తూ లేదు. అంత పొట్టి గాదు. తనవలె సన్నముగా నాగరికత కలిగినవ్యక్తి. మొదటి చూపు లోనే యిద్దరు ఏకీభవించారు. ఒకరిచే నొకరు ఆకర్షింపబడ్డారు. పెంటేసే తన కష్టాలన్నీ మరచి, పార్వతిని వివాహము చేసుకొనేందుకు నిశ్చయించు కొన్నాడు. పార్వతి అభిప్రాయమేమో తన గుర్తి హితులైన శ్రీలద్వారా తెలుసుకొన్నాడు.

“పెండ్లికొడుకు నచ్చినాడా” అన్నప్రశ్నకు “నచ్చలేదని ఎవరన్నార? పెద్దలు ఎలా నిర్ణయం చేస్తారో చూస్తాం” అన్న పార్వతి జవాబు విని ఎంతో ముసిసికొన్నాడు. వెంటేసు ఈజవాబుచే మంచి తెలివైన పిల్ల యని నిర్ణయం చేసుకొన్నాడు. తర్వాత ప్రీతితో వాచ్చిన ఆతిథ్యమును అదర మతో స్వీకరించాడు. పెండ్లిపెద్దలకు తన సమ్మతిని తెలియజేసినాడు. రెండురోజుల తర్వాత పెండ్లి కుమారుని ఇంటికి రచ్చి నిశ్చయం చేసుకుంటామని

విద్యార్థుల సారస్వత సంఘము

బి. పి. రామచంద్రారెడ్డి, సెక్రటరీ - చదుం

విద్యార్థుల విజ్ఞానము విస్తరించుటకు ప్రజల ప్రకాశించుటకు, ప్రతిభ పరీక్షించుటకు, పాఠశాలలలో పాఠ్యవిషయములలో పాటు పలువిధములైన పాఠ్యతరవిషయములను గూడ గమనింపవలెనని విద్యార్థికారులు విధిగా విధించినారు. విద్యార్థులు వెయివిధముల వ్యక్త పరచుచున్నారు. తత్ఫలితముగా కళాశాలలలో ఉన్నతపాఠశాలలలో కొంతవఱకు పాఠ్యతరవిషయములను కొనసాగుచున్నవి. కాని ప్రాథమికపాఠశాలలలో, సరికదా! చాలగలనెన్నరములు నల్లస్థుల కల్గిన ప్రధానపాఠ్యాయులుగల ప్రాథమికశాస్త్ర పాఠ

శాలలలో సైతము పాఠ్యతరవిషయముల కంత ప్రాముఖ్యము నవ్వక, ప్రయత్నింపకపోవుట శోచనీయము.

‘ఇప్పుడే లేనివానికి పడడ్రోసి పంగనామాలు పెట్టినా దానిని కాడన్నట్లు’ యపాధ్యాయులకు పాఠ్యతరవిషయములపై నుత్సాహము కల్గినగాని, తగినకృషి నల్పరు. ఉత్సాహ ముదయించుటకు గాని, యదృష్టితులౌటకుగాని, పాఠ్యతరవిషయములలో నొక్కొక్కదాని ప్రాశస్త్యము, పాటించు పద్ధతి, ప్రయోజనములు, పూర్వాపర్యముగ, ఆచూకాలముగ, అవగాహన చేసకొన

౧౦౧ వేదీ తిరువాయి

పెండ్లికూతురువాండ్లు చెప్పినారు. ఆతడు ఇంటికొచ్చినప్పటినుంచి పార్వతిని గురించే ఆలోచించుచున్నాడు. ఆమెను పెండ్లాడి ఎన్నికొస్తానని ఎవరొక్కరెందుకు నిశ్చయించుకొన్నాడు.

అదిగాక భార్యను T. R. L. C కి కూర్చోబెట్టి తాను B. N. L. C కి కూర్చోని, దాని ద్వారా అటు భార్యను ప్రియించుచుండెస్తూ, తాను పెండ్లిదండ్రులకు పూర్వైతే యిద్దరిజీతం 120 లు దాక వస్తుంది. అప్పుడు కొంతవఱకు జీవితం సుఖపడవచ్చునని వేంకటేశు పగటికలలు కనినాడు.

పెండ్లికూతురువాండ్లు రెండురోజుల తర్వాత వచ్చినారు. తనదగ్గర డబ్బులేపోయినా అప్పులేచ్చి వారికి అతిథ్యము యిచ్చినాడు. వారు కూడ సంతోషముతో స్వీకరించారు. పెండ్లికూతురువారు గ్రామములోని కొందరి పెద్దలను వేంకటేశును గురించి అడిగారు. పెద్దలు వేంకటేశు చాల మంచి వాడనియు, సాధుస్వభావము కలవాడనియు, పెదమందిలో కలసి మెలసి తిరుగువాడనియు, శ్రద్ధగా చదువుచెప్పి ప్రజల అదరణము పొందివాడనియు, అతనికి భూమి పుట్రు ఏమి లేదనియు, చెప్పినారు. భూమి లేదనేసరికి పెండ్లికూతురువాండ్లు ఒకఅడుగు వెనుకకు వేసినారు. తిరిగి 5 రోజులకు వస్తామని చెప్పి వెళ్ళిపోయినారు. 5 రోజులైన తర్వాత వేంకటేశుకు భూమి ఏమీలేదు కాబట్టి పిల్లను యిచ్చుట ముచ్చితమని కబురంపినారు.

ఈవార్త వేంకటేశు చెవుల పడగానే మాతాశులైపోయాడు. తిల్పులనే తాటకులలో జీవితమనే గుడితను నిర్మించుకొనేందుకు సర్వసన్నాహాలు చేస్తూ ఉన్నాడు. అకస్మాత్తుగా “నిరాశ” అనే నిష్ప అతాటికకులపై బడి దహించి వేసింది. తాటకులన్ని కాల్చిపోయాడు. పొగ అకాశాన్నంత అవగన్నావున. బ్రతుకనే గట్టుపై నిలబడి పైకి చూస్తూ అలా నిలబడిపోయాడు.

పార్వతి తన్ను మెచ్చుకొన్నదామ. పార్వతి పెద్దలు తన్ను గురించి, గుణములో అందములో మెచ్చుకొన్నవారాయె. ఈడు జోడుజాగుంటుందని పెదలంతా నుడివారి. కాని భూమి అనే ఒకరాక్షసి వీరిపెండ్లిక అడ్డుపడింది. వేంకటేశు పార్వతిని గురించి ఆలోచిస్తున్నాడు. పార్వతి తన్ను మెచ్చుకొన్నప్పుడు తల్లిదండ్రులను ఎందుకుఎదిరించరాదని కాని ప్రస్తుత సమాజములో బిడ్డల వివాహములు తల్లిదండ్రుల యిష్టాయాష్టములపై ఆధారపడి ఉన్నదనేది తెలుసుకొన్నాడు. తనకు ఈశీశిష్యములో యిలాంటి సంబంధము కుదరదం ఆసంభవము నేని తెలుసుకొన్నాడు. తిరిగి తల్లి, తండ్రి, చెల్లెలు, జుప్తికొచ్చారు. తనకీవితం వీరి పోషణకే నని యోగిస్తానంటూ “ఇక పెండ్లిచేసుకొ”నని తనలోనే తాను ప్రతిజ్ఞ చేసుకొన్నాడు. ప్రస్తుతపు కరువు పరిస్థితులలో ఒక బీదపాపాధ్యాయుడు యిలా నిర్ణయించుకోవడం అబ్బురంకాదు.

వలెను. అందుకై ఆవధానముంచి ఆకర్షింతురేని, యొక పాశ్చేతరవిషయమును గూర్చి ప్రస్తావించు నీమానములో. ముదముతో వచ్చింతురని మనవి.

పాశ్చేతరవిషయములు విద్యార్థులకు సంబంధించినవి గనుక ప్రతికార్యములు పాఠకులతోనే జరిపించవలెను. వారే ప్రధానపాత్రధారులు. ఉపాధ్యాయులు దర్శకులు మాత్రమే. కాని దర్శకత్వమెంత దొడ్డగా నుండునో ప్రదర్శనమంత ప్రఖ్యాతి దాయకముగా, ఫలితము లంత ప్రసిద్ధముగా, నుండును. ఈ పాశ్చేతర విషయములు విద్యార్థుల సంఘములవ్వారా, నానావిధనాములతో నెగడుచుండును. బాలభటసంఘము, రెడ్ క్రాస్ సంఘము, క్రీడాసంఘము, నాటకసంఘము, పరపరిసంఘము, సారస్వతసంఘము మున్నగుసంఘములను సాధనములతో పాశ్చేతరవిషయముల కార్యములు సాధింపవలెననిలో సారస్వతసంఘసంస్థాపన, సక్రమ నిర్వహణములవలన సిద్ధించే సాఫల్యముల గూర్చి, సర్వగమ్యుగ సాదృశ్య పరచెదను. సావధానముగా సుహృద్భావముతో నొక్క నానంకల్యమును సార్థక పరచండి.

1. సారస్వత సంఘమును సాగించు సుగమనము :—

సారస్వతసంఘము వారసున కొకసారి సమావేశమగునట్లు, వారుములో నొక నిర్ణీత దినమున కడపటి రెండు పీరియడ్లు కార్యక్రమము జరుగునట్లు, నిర్ణయించవలెను. ఈ సంఘమున కొక సెక్రటరీ, అకౌంటరు, విద్యార్థులనుండి, విద్యార్థులచే నెన్నుకొనబడవలెను. ప్రజ్ఞావంతులుగ, పక్షపాతహీనులుగ, పలుకుబడి గలవారుగ నుండువారినే, తమ సంఘ నిర్వాహకులుగా నెన్నుకొనునట్లు బాలబాలికలకు బోధించవలెను. ఈ సంఘమునకు సామాన్య అధ్యక్షులు సాధారణముగా ప్రధానోపాధ్యాయులే యుండుట పరిపాటి. అంతియగాక ఒక్కొక్క సమావేశమున కొక్కొక్క సమాచారపాధ్యాయుని గాని, యితర విద్యార్థులనుగాని, ప్రత్యేకాధ్యక్షులుగా, అంత్యోపన్యాస కర్తలుగా నాహ్వానించవలెను.

2. కార్యదర్శి కర్తవ్యము:—

చర్చనీయాంశములను విద్యానిషయకమైనవి, విజ్ఞానదాయకమైనవిగా నుండునట్లు ఉపాధ్యాయుల నలహలను పొందుపరచి, ఒక్కొక్కవార

మొక్కొక్క దానిని నిశ్చయించవలెను. ఉదాహరణముగా: దైవభక్తి, గురుభక్తి, వికమత్వము, గ్రంథాలయములు, గ్రామసేవ, ఆహింస, దేశసేవ, వార్తావాహినులు, ప్రపంచ నాగరికత, కరువు, మొదలగునవి. ఉపన్యాసకులను ప్రతి తరగతినుండి (6,7,8) విద్యార్థులను నిర్ణయించవలెను. పై విషయములను వార ప్రారంభముననే ప్రకటనార్థమై తరగతులకు సర్క్యులర్ పంపవలెను. సంఘ సమావేశ సమయమున అధ్యక్షులను ఆహ్వానించి, కార్యక్రమ పట్టిక సమర్పింపవలెను. నాటి కార్యక్రమము ఈ క్రింది పట్టిక ననుసరించి యుండవలెను.

- (1) దైవప్రార్థన.
- (2) అధ్యక్షుని తొలిపలుకులు.
- (3) గత సమావేశ కార్యక్రమ నివేదికను చదువుట.
- (4) నాటి చర్చనీయాంశమునుగూర్చి నియమింపబడినవారు ఉపన్యసించుట లేక వ్యాసపతనము గావించుట.
- (5) స్వతంత్రోపన్యాసకుల చర్చ.
- (6) అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము.
- (7) చండాల వసూలు విషయము.
- (8) అధ్యక్షులకు ఆభివందనము లర్పించుట.
- (9) మంగళశీతములతో సమావేశ సమాప్తి.
- (10) విద్యార్థుల హాజరును గుర్తించుట

అచ్చటనేజరిగిన కాలాతీతముగుటచే ఆయా తరగతిపెద్దలు హాజరుగాని వారిని గుర్తించి తరువాత కార్యదర్శికి తెల్పవచ్చును.

విద్యార్థులందరు ఈసంఘసభ్యులే. కాల వ్యయముల నిర్ణయములపట్టి చందాలు చెల్లింపవలెను. అకౌంటరు చందాలను ప్రోగ్రెస్ చేసి, జమాఖర్చులను గుర్తించుచుండవలెను. ఈ సంఘమునకు ఖర్చులేవి. యను సంజేహము కల్గవచ్చు. ఆ పాఠశాలలో పాధ్యాయుల నాహ్వానించినపుడు, లేక పరాయి పెద్దమనుష్యుల నాహ్వానించినపుడు, ఉచితరీతిని చంద్రునకొక నూలుపోగన్నట్లు సత్కరింపవలెను. మజియ వార్తాపత్రికలు, బాలబాలికల విజ్ఞానపత్రికలు తెప్పించి చదువవచ్చును. అంతియగాక వార్షికోత్సవ సమయమున చేర్చుడు గావచ్చును.

3. ఈ సారస్వత సంఘముచే చదువరులు సాధించదగు సాఫల్యములు:—

విద్యార్థుల మనోభావములను సువ్యక్తపరచుకొ

ఆదర్శ విద్యాగేయము

రచన :
ద్విభాష్యం వెంకటాద్రిపు-దుర్గాడ.

(“పెళ్లికూతురు” లోని “ప్రేమేదైవమందు రెండువల్ల” అనుపాటవరకు)

చదువే మోక్ష మందు రెండువల్ల!	జాతి మతము ఒక్కటందు రెండువల్ల!
కీర్తినొనగు తెలివిపెరుగు సంకవల్ల. 1	ప్రజలు సర్వసమత కోరుచున్నందువల్ల. 5
గురువులను పూజించు తెంపవల్ల!	పల్లెట్రుతుకే నుంచినందు రెండువల్ల!
దేశసౌభాగ్యం కోరుచున్నందువల్ల. 2	వారున్యాయ, ధర్మాల్ కల్గియున్నందువల్ల
చేజీవనుల ప్రోత్సహించు తెంపవల్ల!	కరుకుని కొనియాడు తెంపవల్ల!
ప్రజల సుఖజీవితానికి బాట యగుటవల్ల 3	కాయకష్టానికి ఓర్పుచున్నందువల్ల. 7
పెద్దలను గౌరవించు తెంపవల్ల!	దేశమును కొనియాడు తెంపవల్ల!
మనకు బుద్ధులను నేర్పుచున్నందువల్ల. 4	మన కోర్కెలకు కావ: ధేను వగుటవల్ల. 8

౧౦౩ వ పేజీ తరువాయి

కట్టుట కోయొక సాధనము. ఊహాగానము చేయుటకు వసంత వనమువంటిది. వక్ర్యత్వమును వర్ణించేయుటకు బాయు యానము. చదువలలోని సభాకంపమును సడలించ చేయుటకు పిదహస్థము. స్వాతంత్ర్యేచ్ఛా సాధనముగా గోపించుటకు సోపాన పంక్తి, వికమగ్నిమును ఆభివృద్ధి నొందించు ఆహార్య ఆయుధము. పరస్పర ప్రేమావృత్తమును ఫణికించు పుష్పతతి. వేయల విద్యాలయ విఖ్యాతిని విస్తరింప చేయు విజయభేరి.

4. అవరోధక అఘాతములు:—

అనుభవదైవ కార్య దర్శిని, స్వార్థపరుడైన ఆకాంటరున, నెన్నుకొనుట, కార్య నిర్వహణ భంగమునకు నాందియగును. శక్తివిమించిన ఉదాహ విధించి సతాయించుట, విద్యార్థుల నిరుత్సాహమునకు దారి తీయును. అధ్యాపకుల ఆనైక్యతలన కల్లుతాటర్థభావము, అహ్యాసముల అంగీకరింపక, అలక్ష్యముచేసే అనాదర్శ కల్లును. ఈ కరస్పర పరపతిని పెంపొందించువారిలో ప్రధానోపాధ్యాయులు ప్రముఖ పాత్ర నిర్వహింపవలెను. అన్ని అరిష్టములను అనుకొనవలసినది యొక ప్రధాన పంతులేనాయను క్రొత్త బయలు చేరవచ్చు. పాఠశాల పరిపాలన కార్యక్రమావళిలో నిర్విరామముడైన ప్రధానపంతులు సమర్థుడగు సహాయోపాధ్యాయుని నొకనిని సడద సుఘాధ్యక్షునిగా నియమించి, సరిమాచుచుండుట సరికొదా - విద్యాలయ నియమావళి నిర్బంధము కాకున్న సహాయోపాధ్యాయుని

సహాయునికోరి నిర్వహింపుమని నిర్ణయించుటయే సబబు. తన కుత్సాహము లేకపోగా, యితరుల నిర్వర్తింపనియక, పిల్లల సదవకాశమును సద్వినియోగము చేయనియక, సంవత్సరములో రెండో మూడో సమావేశములు జరిపించి రిపోర్టులు మాత్రము పంపుకొనుచుండుట ప్రధానోపాధ్యాయులకు పాడికాదు. ఎనిమిదవ తరగతి పబ్లిక్ పరీక్షకు సిద్ధముచేయు శ్రమతో ఆ తరగతి విద్యార్థులను సమావేశములకు నిలుపుదలచేసి, తత్కాలములో పాఠములైనను చెప్పక, వారిని వర్ధిల్లించుచుండుట సర్వజన విదితమే కాని సారస్వత సంఘములో చర్చించిన విషయములు పబ్లిక్ పరీక్ష పత్రములలో వ్యాసముల రూపమున ప్రశ్నలు ప్రత్యక్షమగు చుండుట ప్రతి సంవత్సరము పరీక్షించుచున్నప్పటికిని ప్రధానోపాధ్యాయులు తమ పాఠ బాట్లను గ్రహింపకుండుట గర్హనీయమనేమా! విద్యార్థులు తమ స్వాతంత్ర్యభావములను బహిరంగపరచే వక్రతై మన భాగోతులను భగ్నపరచుదురని ధయమొంది, కఘ్నలచండాలను దిగ్రమింగి, సమావేశముల సక్రమముగ నాగనివ్వక, మానప్రతమలోని దిష్టిబాహ్యులుగా బాలబాలికలను తయారుచేయడము బడిపెద్దలకు భావ్యముకాదు. అట్టివారి ఆడుగుబాడల అనుసరించు అధ్యాపకులు కూడ అభివృద్ధి కాముకులు కానేరరు.

శత్యముచెప్పి, శస్థిలితము సాధింప సంకల్పించిన మీ యీ సోదశోపాధ్యాయుని సాహసమును తుమించండి!

ప్రభుత్వ పర్మానా - ఉచిత విద్యా సౌకర్యము

ది 31-5-1952 తేదీగల నెం 1250 రు ఎడ్యుకేషనల్ జి. ఒ.

జి. ఒ. ప్రకారము చిరకాలము నుండి, ఉపాధ్యాయుల విద్యలకు ఉచిత ఉన్నతవిద్య సౌకర్యము దొరక చేయుచున్న ఉపాధ్యాయులకే కాక, రు 300-0-0 లు లోపు జీతములు గల అన్ని శాఖల ఉద్యోగస్తుల విద్యలకునుగూడ 1; 2, 3 ఫారములకు పూర్తిగా జీతములు లేకుండా చేసిరి. 4, 5, 6 ఫారముల సగము జీతము తగ్గించిరి. నూతన మంత్రివర్గము ప్రారంభమైన వెంటనే టీచర్లకును, యితర ఉద్యోగకులకును, యీ సౌకర్యమును కలుగజేసినందుకు మిగుల ఆనందించు చున్నాము.

పై సౌకర్యములతోబాటు అహారధాన్యాదులపై కంట్రీలు, లేవను, రద్దుపరచినందుకు ప్రజలను టీచర్లను చాలా సంతోషించిరి.

కొబట్టి అన్ని బాపతుల స్కూళ్ళ టీచర్లను వెనువెంటనే యీ దిగువ నమూనాలో ఒకదరఖాస్తును పూరించి, ఆయా సెకండరీ స్కూళ్ళ ప్రధానోపాధ్యాయులకు అడ్మిషను ఫారములతోబాటు పుట్టిన తేదీ, ధ్రువపత్రముతోబాటు, టి. సి. లేక రికార్డు షీటు వర్గరాలలో బాటు అందజేసుకొనుదు.

న మూ నా ఫార ము

పరా :- సదరునమూనా ఇంగ్లీషులో వ్రాత ప్రతి, లేక టైపుకాపీ లేక తెలుగులో వ్రాత ప్రతి, లేక అచ్చు కాగితంలో, నుండవలెను. అతితేనిజే జీతము కన్ సెషను ఎవరికైనను ఒప్పుకొనరు.

ది 31-5-1952 నెం 1250 తేదీగల ఎడ్యుకేషనల్ జి. ఒ. నెం 1250 ప్రకారం వ్రాసుకోవలసిన దరఖాస్తు నమూనా.

I (1) విద్యార్థి పూర్తి పేరు.

(2) ఎన్నవ ఫారము.

(3) జీతము సగుపాముమేడైన వేరేపాంచుచున్నారా ?

II (1) తల్లి లేక తండ్రి పూర్తి పేరు.

(2) పైవారి ఉద్యోగము.

(3) తల్లి లేక తండ్రి పనిచేయు పాఠశాల లేక కచేరీ పేరు.

(4) హైస్కూలు, లేక కచేరీ, ప్లటంగవర్న మెంటా ? కేంద్ర ప్రభుత్వమా ? ఇతర మేనేజిమెంటా ?

(5) పనిచేయు ఉద్యోగము తాత్కాలికమా ? ఖాయమా ?

(6) కులము.

(7) అన్ని కలిపి నెల 1 కి జీతము.

ధ్రు వ ప త్రి క

జీత సదుపాయము పొందుచున్న విద్యార్థి రాజశకలత్తుడు లేక పుత్రికయనియు, ద తత్తపుత్రుడు లేక పుత్రిక కాదనియు, నేను యిందుమూలముగా ధ్రువపరచుచున్నాను. మరియు పై అధికారులు జీతం సదుపాయము చేయుటకు ఏకారణములచేతనే అంగీకరించక పోయినచో సాలీనాపది నెలల జీతము నేను చెల్లించగలవాడను.

విద్యార్థి సంతకం.

తల్లి లేక తండ్రి సంతకం. హోదా. తేదీ.

పైన చెప్పబడిన ఆఫీసులో

స్కూలులో లేక కచేరీలో

యాదరఖాస్తుదారు పనిచేయుచున్నారనియు, పైన 2 వ భాగములో వ్రాసిన విషయములన్ని నిజమనియు, నేను సర్టిఫైచేయుచున్నాను.

పై అధికారి సంతకం

స్కూలు లేక కచేరీ యజమాని

అనగారేంజీ డిప్యూటీ

లేక స్కూలు మేనేజరు సంతకం

ఇనస్పెక్టరు సంతకం

పరా :- ఇచట కచేరీ పేరు తేదీగల రబ్బరు స్టాంపు ముద్ర వేయబడవలెను.

ఎన్నవ ఫారములో చేర్చుకొనబడిన ?

సగము జీతమే చెల్లించవలెనా ?

అసలు జీతమే చెల్లించనక్కరలేదా ?

తర్జుమాదారు,

కొండ్ల జెడి సూర్య ప్రకాశం.

ప్రబోధము

(ప్రధానోపాధ్యాయులకు ప్రత్యేకము)

రచన : బి. పి. రామచంద్రారెడ్డి, కార్యదర్శి—చదుం

గురుద్రోహి
గర్భశత్రువు
గర్వితుడు
గరడుడు
గోముఖుడు
ఘోతకుడు
మున్నగుముసుళ్లు
మూలమూలలను
మారు మోగగ
ముఖముఖ
ఉప్పొంగుచుండ,
మేడకుడైన
రఘురామయ్య
మొఱుకులభంగి
మారు మొరగక
మానిమాడ్కి
ముదమునబోవు
ఈలపనిందలు
ఇంటయింట
ఇసుళ్ళలాగు
ఇట్టలముచేయు;
ఇంద్రజాలకుడు
ఇంద్రలు ప్రకుడగు
చిదంబరయ్యయె,
కారణమేమనః
కచ్చెపోతగు
కచ్చెగుదియగు

చిదంబరయ్య
కరుణామయుడు
కర్మపనుగు
రఘురామయ్యపై
కనుకుట్టుకల్లి
కుశాగ్రబుద్ధిని
కీకటునిగా
కృతకర్మని
కింపాకునిగా
కొండములాడ
కొమ్మపట్టెనా
కొండియుడు,
అందులోగల
ఆంతర్యమేమన
అయూరిబడి
అధ్యాపకులలో
అంతర్భేదములు
ఆవిర్భవించి
అల్లలన
అధికారమును
ఆయపరచుటకే
౨
పూర్వగాధయిది :
చిదంబరయ్య
రఘురామయ్య
సహపాఠకులై
వేమనపంతులకు

ప్రియశిష్యులయి
పఠించినకోజులు
పోయాయి
ఉపాధ్యాయవృత్తిని
ఉపకరించుకొని
ఉన్నయూరి
విద్యాలయములో
పనిచేయగోరిన
ప్రియశిష్యులకు
ప్రయత్నముతో
పదవీప్రాప్తిని
ప్రతిష్ఠించెను
ప్రియతమగురువు
చిదంబరయ్య
ప్రథమసహాయుడై
రఘురామయ్య
ద్వితీయసహకారై
దినములు దొరెఱు
రెండుయేళ్ళకే
రామయ్యగారి
బోధనాప్రజ్ఞచే
వ్యాయామక్రీడల
వెలువలచే
నాటకకళలో
నేరిమిచే
వారికోత్సవ
విఖ్యాతులచే

జూలై - ఆగష్టు]

పాఠశాల ఒక
ప్రభాతప్రభగా
ప్రకాశించెను,
బడిబాగులు
భభిరాయని
బాకాలూదెను
జల్లాయంతట
ఆయశఃకాంతికి
ఆరాధకుడగు
అధ్యాపకరఘు
అధికారుల
అభిమానమొంది
ప్రస్తుతపు
ప్రధానపంతులు
విరతుడుకాగన
ప్రధానపదవిని
పొందకపోవునే ?
అభివృద్ధి కాముని
అభినందింతుగె
అభిమాతకులు?
అపనిందలను
ఆరోపింపక
అన్నముశిందురే?
* * *
అధ్యాపకులలో
ఆదర్శుడయి
అలరారుచున్న,
ప్రధానపంతుల
ప్రచాపుపొంది
ప్రచాతస్యమును
పొందుచుండెడు,
విద్యార్థులకు
విజ్ఞానజ్యోతియై
విప్రభాజితమగు,

[2

గ్రామసులలో
గౌరవభాజనుడై
గణుతి కెక్కిన
రఘురామయ్యను
హెడ్ మాస్టరుకు
హొంతకాడుగ
హెన్ర్యుక జేసి
పాఠశాలనుండి
పారద్రోలించి
ప్రముఖస్థానము
పోహణించుకొని
ప్రకంఠనుడై
ప్రధానగురువుల
జెకలించి
ప్రత్యామ్నాయించి
ప్రధానపెత్తనము
పరివేష్టించే
ప్రయుత్నశతము
పరగజేసెనా
స్పృహగనుడగు
చిదంబరయ్య
* * *
సంనత్సగాదిలో
ఉపాధ్యాయుల
కేంద్రసంఘము
సమావేశమాయె;
కార్యదర్శియగు
వేమనపంతులు
బడిపనులచే
తీరిక లేక
సదరుసంఘ
కార్యక్రమము
కుంటువార్చుటచే
రఘురామయ్యను

విడి
అధికా,
అందజేయు.
అంగీకరించెను;
మీదుమిక్కిలి
ముఖ్యమాఖుడు
మిత్రుడగుటకు
మోదమొందెను,
కాని... ..
చపలకారియగు
చిదంబరయ్య
చెరచెరలాడుచు
చీదరించుచు
'గురువులుండగా
శిష్యులాపట్టము
చేబట్టుట
చెనటికాదే!
* ముందటివారే
మాకుండాలోని
ప్రతిఘటించెను;
గురుశిష్యులకు
ఎన్నికలు జరుగగ
రఘురామయ్య
జయముపొందెను,
వేసారియున్నను
వలదనుచున్నను
పకాలతపూని
పంతులుగారికి
పురియొక్కించి
రొంపిద్రొక్కించి

అల్లె

అతను

కారులకు

అందజేసెను.

అధికారులెవరినె

అందులకును దెంచి

త్రాధ్యాపకులలోని

అంతర్భేదములను

అచరితములను

అవలొకించి

ప్రధానగురువు

పటువుదప్పిన

పక్షపాతీయని

ప్రధానపక్షవికి

పనికిరాడని

పరిగణించిరి

ఫలితమేమనః

ప్రధానగురువును

పెడమరించిరి;

రాజులుచుండిన

రఘురామయ్యను

రెలుగడ్డకు

రాలగొట్టిరి;

చిదంబరయ్య

చెనటిచేష్టలు

చిల్లవడవయ్యె,

సరికదా!

జైత్రనమును

ప్రహర్షించిరి;

విద్యాలయములో

విజ్ఞానజ్యోతి

విగతమయ్యెను;

విఖ్యాతపువెలుగు

అయ్య

3

అడ్డ

వ్యవకులలో

విజాతీయులు

విజాతీయులు;

హయ్యోగ్ గేహ

సెకండరీ గేహలు;

స్వగ్రామములు

పరస్పరములను

విభేదములు

విజృంభించెను;

ప్రధానపంతులు

పసుగొను

పులిజెంజెరగ

పరిణమించెను;

పంతుళ్ల పాలిట

పాఠశాల ఒక

సాహిత్యమయ్యె;

కేంద్రోపాధ్యాయ

పంఘము ఒక

కురుడైత్రమయ్యె;

విద్యాబోధకుల

వటపు శృంగికమై

పాడవాడల

వ్యాపించిపోయె;

అనానుక లేఖలు

వీగిపోయెను.

వంచితుడై స

వేసునపంతులు

వల్ల కాదుగా

వయస్సుకి

వంగి వెఱచుచు

ఉద్యోగమును

ఉపచరింప

పనికివచ్చెను.

ఉత్తముసీతుని

ఉత్తలపాటుతో

ఉదాసించి

ఉజ్జగించితివని

ఉమ్మలించెను.

* *

ఎవడుద్రోహియో

ఎవడుదివ్యుడో

ఎగతాళిచేయు

వెఱ్ఱివాగులకు

ఎఱుకపడదా?

నిలకడమీదనే

నిజముతేలును,

పక్షపాతీయును

ప్రల్లవనమును

ప్రహకోపమును

పరాధీనతను

పాటించుచు

పాఠశాలను

పతనముచేయు

ప్రధానగురుల కి

పరిత్రాగ

ప్రబోధముకాదా!

(ఉపాసాహులు)

వయోజనవిద్య - ఉపాధ్యాయుని

శ్రీ కె. వి. సూర్యనారాయణరాజు - ౬

విద్య మానవుని ఆజ్ఞాన తీమిరమును బాసి, జ్ఞాన దీప్తిని సంగు కరదీపిక వంటిదనియు, వివేక ప్రదాయినియనియు, జీవిత పథాన సంధాన గామియనియు, దిలిపెడిది. అట్టి విద్యను మానవ జీవితమున సేర్వ దగు సువర్ణకాలము బాల్యము. బాల్యమునందు చిద్యాతిక కేంద్రము వృద్ధిపొందుచు, పరిసరముల సహాయసంభవములతో శీఘ్రముగా వృద్ధిపొంది, మానవోన్నతికి దగిన జ్ఞాన దోహదము నిచ్చును. సుమారు ముప్పది ఏడు సంవత్సరములవరకు జ్ఞాపక శక్తివృద్ధిపొంది, తరువాత వృద్ధిపొందక నిలిచి క్రమ క్రమముగా తగ్గుచుండును. సులభముగా గ్రహించి జ్ఞాపక ముంచుకొనుటకు తగిన కాలము బాల్యము. తొలి, మలి, యావనదశలు మానవ జీవితమున హద్దుగా నేర్పడినవి. అందుచేతనే విద్యాభ్యాస యుక్తమగు కాలమును బాల్యము అని వార్యకారణముల వల్ల బాల్యమున విద్య సేర్వనినాడు యావనకాలమును, తగియున్నది.

బాల్యముదాటి విద్య నేర్పు విధానమును “వయోజనవిద్యావిధాన” ముంచును. పూర్వము సుండియు మనదేశము వ్యావసాయిక దేశమగుటచేతను, మిగిలిన వారు కూడా యొక్కవభాగము వ్యవసాయ సంబంధ మగు వృత్తులచేసి జీవించువారగుటచేతను, చాల మంది తమ బాల బాలికలను విద్యాబీజములు నాటుటకన్న వైన బాల్యమునుండియు బడులవరకుంపక తమకు చేసాయుగా సుంచురని పశువుల కాపరులు గనో లేక అన్నపు చిక్కములు తెచ్చువారిగనో, చేయుట జరుగుచున్నది. అట్టి స్వల్పసహాయము బాలబాలికలవలన తామాశించి యెదో స్వల్పఆదాయము కుటుంబమునకు కల్గినను ఆశతో బాలర విద్యాభ్యాసమున కడ్డు దగులుచున్నారు. అట్టి బాలురే విద్యాశూన్యులై పెరిగి పెద్దవారగుచున్నారు గదా!

పెద్దలై తమకు విద్య లేమి గొప్పలోటుగా గుర్తించి విద్య సేర్పమికి చాల వగలెందుచున్నారు.

విద్యయున విశాలార్థమున బాచిన మానవ జీవితమునకు బనికవచ్చు కృషికి దోహదమిచ్చు భావ జనిత సన్నివేశపు కూర్పులేర్ప. అట్టికృషి సంఘముతో సంబంధించినదే యైయున్నది. అట్టి విధాన

మునకు నేర్పువారు. న్యాయ నియంతృలగును. యైనను నేర్పువారిని గు. వారిని విద్యభావముతోను. పు ధర్మములలో మూలసూత్రముగదా.

ఇట్లు నేర్పుటలు గండురకములు. చున్నవి. 1. పెద్దలైన అనుభవజ్ఞులు చేయుచున్న వారిని వెన్నాడి వారిచేతులజూచి, అనుభవము ముగా గడించి నేర్పుకొనుట. దీనిని ప్రయోగాత్మక విద్య (Practical knowledge) యందును. ఇది ఆయాపనులు చేయువారి ననుసరించిన నతి వడుదు. ఇట్టివి వృత్తి విద్యలనబడును. (2) అట్టి పని చేయునపుడు పనిననుసరించి, అంచనా, కొలత నియమములు, మొదలైన విషయములు నేర్పు విధానము గ్రంథరూపమున సంభవించే అట్టి జ్ఞానము చదువు వలన నలవడును. (Theoretical knowledge).

అట్టి సమస్తపాఠశాలలో లభ్యమగును. పెద్దలు బాలురు పాఠశాలకు పోలేరుకదా! పాఠశాల నియమములు, పగటి వేళలు, వారికి నరిపడవు గదా! ఇవి యెట్లు సాధ్యమగునని యిప్పటిసమస్య.

ఇట్టి వయోజనులకు బాలురకు వరింపజేయు పాఠశాల నియమములు లేకుండగనే “వయోజన పాఠశాలలు” నెలకొల్పి, జ్ఞానవంతులు గొన్ని నూచనలు, ప్రజాశాసకలు, యేర్పరిచినారు. ఇది ప్రస్తుతము ప్రజాప్రభుత్వములోని విద్యా ప్రజాశాసకలో నొకప్రధానాంగమని మన ప్రభుత్వము ప్రత్యేక శ్రద్ధతో ధనసహాయము చేయుచున్నది.

వయోజన విద్యానుగుణముగు పుస్తకములు, బోధనోపకరణములు (Charts and appliances) నెలువడుచున్నవి. శ్రీ సర్వరావుల వెంకటసుబ్బారావు ప్రభృతులు చిక్కని సోపానవిధానములు గల్పించి వయోజనవిద్యా సాధారోహణమునకు అవకాశము గల్పించుచున్నారు. శ్రీ గామా అండ్ కో., వారు ప్రచురించి విస్తృత వయోజన విద్యకు పునాదులు గల్పించుచున్నారు.

నేర్పువారు ఉపాధ్యాయులను గావచ్చును. లేక ఇతర ఉద్యోగులను గావచ్చును. కాని యితరులు

యము
అటు విధా
వారికి లభించక
! వారి జీవిత
లకితము చేయబడినవి!
! వయోజనులకైన సేమి?
ంత, వయోజనులతోపాటు
చిన ఉపాధ్యాయుల జీవితముల
న ఆర్థికసంపత్తి జత పరుపబడునుగదా!
రకే బోధనాభ్యసన పద్ధతులలో చక్కని
గవర్న మెంటువారి బోధనాభ్యసన పాఠ
లలో బొందియుండి, వృత్తిసాగించి ఆర్థికముగా
అసంతృప్తితో గడుపుచుండుట అందులు ఎఱిగినదే.
దానికి సహాయకారిగా వయోజన విద్యాబోధన
తీర్చుదుపొంది, కేంద్రముల నేర్పరచి, ఇతీర్థకముగా
దానికికై యొసంగుట విద్యా వెతనముగూడ
పొందిన కొంతసహాయమునుపొందిన వారమగుదుము.
నిజమే. కాని ఇది సాధ్యమగునా? అను ప్రశ్న
కలుగక మానదు. ప్రస్తుత పాఠావరణమున దీనిని
ఆకర్షణీయముగాజేసి, క్రమ పద్ధతిని నడుపుచు,
సంగీతము, నాటకములు, బొప్పిటికథలు వార్తా పత్రి
కలు మున్నగువానివలన ఉత్సాహించినచో వయో
జనులు చేరుదురని యిప్పుటి అనుభవనీయులు కొంద
అనుచున్నారు. మఱికొందరు రాజకీయ లాలస్సులైన
యిన్ని పార్టీల విశ్పంధముతోనది సాగునా యను
చున్నారు. ఇవి ఉపాధ్యాయునికే లాభముగదా? వారికొరకే దీనిని తెరచినారనుచున్నారు. మఱి
కొందఱు ఇట్టివ్యాఖ్యానములతో నేర్ప నుద్యమించు
నుపాధ్యాయుడు డిల్ల పోవుచున్నాడు. తిల్లడిల్లు
చున్నాడు. అట్టి శంకాస్వాంతలగు నుపాధ్యాయుల
నుత్సాహపరచుట ధర్మము. వయోజనులగూడ అట్టి
వాటికి తాహసంగక తామెట్టి వారైనను విద్యా
సంప్రదాయ ప్రకారము తామెక చక్కవారను

కొని, విద్య నేర్చుకొనుటయే తమ ధర్మమనుకొని,
పల్లెపట్టణపుటూరుపొరబట్టి, చక్కనివిద్యకుదోహద
మిచ్చి, నేర్చుకొనుటకై యుత్సేహించిననాడే ఇది
సుకరముగా సాగునని యెఱుంగవలెను. ఇందువలన
ప్రజాసేవలో నొక పవిత్రతాంశమునకు పుష్టి లిగించిన
వారలగుదురు.

వయోజనవిద్య యిప్పుడే యేర్పాటు చేయబడినది
కాదు. పూర్వమునుండియు ఇది అనుసరింపబడిన
దనుటకన్నేని నిదర్శనములు గలవు. ఒకటి రెండు
ఉదాహరణలు దీనికొందము.

కాళిదాసు బాల్యమును స్మృతికి జెచ్చుకొనుడు.
అతడు మొదట జడుడు. మోటుమానిసి. పశువుల
కొపరి. వానిజీవిత మాదకలోనే యున్న మనకొవ్య
పరనమేమగును? ఆతడు వయస్సువచ్చిన తరువాత
విద్యాభ్యర్థ మహాకవి యైనాడుగదా!

భోజానిముఖసందర్శన భాగ్యముననే క్రజలు
విద్యావంతులైనారని భోజకభూ తెలుపుచున్నవి.

అది వారి ప్రసన్నతావైఖరినిబట్టి వయోజనవిద్య
లభ్యమైనదనుడు, అది పురాణకాలమునుడు. ఏదియై
నను పద్ధతి మార్పుగాని, మాతముత్రము వయో
జన విద్యాభ్యసమేగదా? మనకిట్టి శక్తిలేదు. కాని
అవసరములేదా? అట్టి అవసరమునకు విధాన మొకటి
కొవలెను. ఇప్పటికీవిధానమవలంబించుము. విద్యనెరు
గని వయోజనులలో యెంతెంత శక్తిభావము గర్భితమై
యున్నదో? వారికి విద్యావ్యాసంగపు మెరుగులు
దిద్దిన తమవిజ్ఞాననిధులతో ఎందఱెందఱు తమ
సేవలు భారతిమాల కర్పింపనున్నారో? వారికి
గూడ విద్యాసేవత ప్రసన్నయగుగాక! ఆ దేవికి
వారుగూడ క్రద్ధాంజలులు సమర్పింతురు గాక!
తోటి దేశములవారు తమతమ విద్యాసాధనలపై
నుండి మన వయోజనవిద్యాసాధకీభరములు చూచి
విస్మయపరులగుట మనజాతికంతకు శుభోదయము.

8 వ తరగతి పబ్లి

అర్హ !

ప్రభుత్వమువారు నిర్వహించుచున్న అన్ని పబ్లిక నిష్ఠమగునది E. S. L. C. పబ్లిక్ పరీక్షయే. ఇది 1942 ఏ సంధున్నది. ప్రభుత్వమువారు కల్పించిన యీ సౌఖ్యమును పెంపుగా పల్లెవారు పొందుచున్నారు. అయినప్పటికి ఫలితములు మాత్రం ఎట్టిచర్య తీసికొనబడలేదు. ప్రభుత్వము నిర్వహించు అన్ని ఫలితములును దినపత్రికలలో ప్రకటింపబడుచున్నవి గాని ఒక్క E. S. L. ఫలితములు మాత్రం ప్రకటింపబడుచుండుటలేదు. ఈ పరీక్షకు హాజరగు వారి పల్లెలనుండి వచ్చువారను సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలియబడికాదు. వీరు పరీక్ష ఉత్తీర్ణులైనది, లేనిది వెంటనే తెలిసికొనుటకు వీలులేకున్నది. తపాలుద్వారా సర్టిఫికేట్ల ఎప్పుడు వచ్చునది కూడ తెలియదు. ప్రభుత్వగజెట్ వచ్చుట మరింత ఆలస్యమగుచు, వచ్చిననూ జనసామాన్యమునకు అందుబాటులో లేనట్టిది. విద్యార్థులు పడుచున్న పై యిక్కట్లను గమనించి E. S. L. C. పబ్లిక్ పరీక్ష ఫలితములుగూడ దినపత్రికలలో ప్రకటించునట్లు ఏర్పాట్లు చేయవలసినదిగా ప్రభుత్వమునకు ముఖ్యచేయుచున్నాను.

శోమ్యపేట,
లే 10-6-52 ది. }

వంశీమాతరమ్.

M. Venkata Rao Patnaik.

ప ద పూ రణ ము

రెండేసి అక్షరములను చేర్చి ప్రక్కన సూచింపబడిన యక్షరములకు సరిపోవునట్లు ఈ క్రింది పదములను పూరింపుడు.

విద్యార్థులు మాత్రమే పూరించి పంపవలెను.

రెండు తప్పులకు మించకుండ చక్కగా పూరించి పంపిన వారిపేర్లు వచ్చేనెల సంచికలో ప్రకటింపబడును. అయితే అట్టి విద్యార్థులు మా పత్రికకు చందాదారులై యుండవలెను. లేదా రెండు అణాల తపాలా బిళ్ళలు విధిగా పంపవలెను. లేకున్న వారి పేర్లు ప్రకటింపబడవు.

పదములు	అక్షరము	పదములు	అక్షరము
1 మ — — ము	కీరీటము	6 మ — — ము	మొసలి
2 మ — — ము	చావు	7 మ — — ము	నెమిలి
3 మ — — ము	అసూయ	8 మ — — ము	హంస
4 మ — — ము	మురికి	9 మ — — ము	కోతి
5 మ — — ము	తీపి	10 మ — — ము	దున్నపోతు

శ్రీ యం. తాతయ్య,
టీచరు - గర్భాం.

ప్రశ్నలు

అక్షరములు నాలుగు-అగు నొక్కపుష్పంబు;
 ఎను; ఒకటి-మూడు-నాలు-జడకొప్ప;
 కే; రెండు-మూడు చేరి-కొండకు చెలును;
 టకొప్పచెవుడు, అట్టి పుష్పమేనా? అని చెవుడు,
 యారాడ గోపాలం, — శ్రీ వి. నారాయణనాయుడు,
 తీచరు-గద్దవానిపేట. విద్యార్థి-పెదమేడపల్లి.

జూన్ నెల చిత్రప్రశ్నలు

1952 సం॥ జూన్ నెల సంచికలో ప్రకటింపబడిన

వివేకప్రశ్నలు

అను చిత్రప్రశ్నలకు జవాబులు

౧. తమాలము. ౨. తోట - మడి - చేలు - మూల - మీద.

*

*

*

రెండుప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానములు పంపినవారు

చందా నెం.

336. బి. సి. వి. సుబ్బరాజుగారు - హెడ్మాస్టరు - ఇంటేడు
 46. ఈడి సత్యనారాయణగారు - మేనేజరు - కోటిపాం
 428. యం. శ్రీరాములుగారు - హెడ్మాస్టరు - దేవరాయపల్లి
 205. ఎ. వి. గోవిందరాజుగారు - హెడ్మాస్టరు - తోపురుర్తి
 232. దోశల తమ్మశెట్టిగారు - టీచరు - కింతలవానిపేట
 571. భానుమ సత్యనారాయణ పట్నాయక్ గారు - హెడ్మాస్టరు - అవలంగి
 270. భోగాపురపు సీతారామస్వామిగారు - హెడ్మాస్టరు - కొట్టిశ
 695. కలిదిండి సత్యనారాయణరాజుగారు - టీచరు - మొయిద
 609. ఆర్. జివాకరరాజుగారు - టీచరుమేనేజరు - శేగాటిపల్లి
 మొదటిప్రశ్నకు మూలకేమే

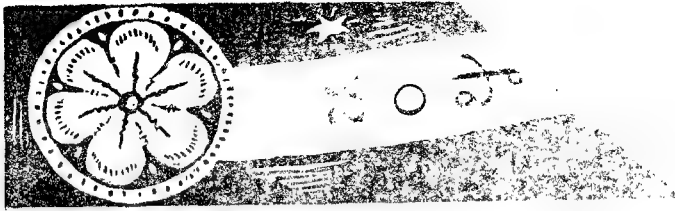
525. కె. రామన్నగారు - రిటైర్డ్ టీచరు - కోడుమూరు
 230. యడవిల్లి కృష్ణమూర్తిగారు - నాడంగి
 703. అరసాడ శ్రీరాములుగారు - మేనేజరు - పలుకువలస
 111. దుంప రామమూర్తిగారు - టీచరు - చింతపల్లిపేట

పదపూరణము

సమాధానములు : 1 సతతము 2 సహనము 3 సమీపము 4 సమయము 5 సమా
 జము 6 సమూహము 7 కుదసము 8 సహాయము 9 సవనము 10 సమీరము

అన్నిపదములు తప్పులులేకుండ పూరించి పంపిన విద్యార్థులు

- దుంప నారాయణమూర్తి - 5 వ తరగతి - ఆడపాపేట
 తాడేల చిన్నయ - 5 వ తరగతి - బూర్జివలస
 వెంపడాపు అప్పలనాయుడు - 5 వ తరగతి - బూర్జివలస

పంతుళ్ళ కొరత

పాఠశాలలు తెరిచినారు. ప్రవేశపరీక్షలు జరిగాయి. ఆర్థికమాండ్యము తొంగి చూస్తున్నప్పటికి పండగ కొలది విద్యార్థులు పరీక్షలకు కూర్చున్నారు. ఆయా పరీక్షలలో కృతార్థులైనారు. అంతే చదువుకోటానికి మాత్రం చాలామందికి అవకాశంలేదు. ప్రవేశపరీక్షలు జరిగిన స్కూలులొనే స్టీల్స్ లేవు. పొమ్మంటున్నారు. కొత్తగా ఇన్ని స్కూళ్ళు పెట్టినా స్టీల్స్ కు కరువేమిటి? పాఠశాలలో స్థలం చాలకనా? పంతుళ్ళు లేకనా? ఇదే పెద్ద సమస్య.

ప్రవేశపరీక్షలు గవర్నమెంటు వారే జరుపుతారని లోగడ ప్రకటించారు. కాని యెంచవల్లనో యీ సంవత్సరం మూడు కన్నాదు. వచ్చే సంవత్సరం తప్పకుండా జరుపుతారన్న భావంతోనో, ఆలా దరిపితే తమ పిల్లలు ఉత్తీర్ణులు కాలేరేమో అన్న భయంతోనో, ఈ సంవత్సరం ఎక్కడెక్కడి వారంతా తమ పిల్లల్ని ప్రవేశ పరీక్షలకు కూర్చోబెట్టారు. బాగానే వుంది, ప్రతి పాఠశాలకు పిల్లల కొరత లేకుండా సంఖ్య కూడా చాలా పెరిగింది. కాని యెమిలా భం? బోర్డు స్కూళ్ళలో ఎక్కువ సెకసులు చేయవద్దని తాఖదులు జారీ చేయబడ్డవి. నిందు సెకసులు లేకపోతే మిగిలిన వాండటికీ టి. సి. లు ఇచ్చి పంపమన్నారు. చాలా చోట్ల ఇలాగే జరిగింది. పోతే కనిపిస్తూ-ఘృణాడ ఈ

పద్ధతి నేలవలంబించాయి. కొన్ని పాఠశాల ఉన్న ఊరి పిల్లలకే నీ లేదు. వారు వడేతిప్పలు తోపునితోయి. అపిల్లలంతా ఎక్కడికి వెళ్ళి చదవాలి.

ఈ స్టీల్స్ కొరత కాలేజీలు మొదలకొని ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల వరకు కనిపిస్తున్నది. విద్యార్థి వృద్ధి ఎక్కువగా జరిగాలని ప్రచారంచేసే యీ రోజుల్లో యీ స్టీల్స్ కొరత యేమిటి? ఉన్న పూర్తి పాఠశాల స్టీల్స్ లేవని జెప్పితే అపిల్లలు పొరుగుాళ్ళకు వెళ్ళి వ్యయ ప్రయాసలకోర్చి చదువుకోగలరా? అసలు యీ స్టీల్స్ కొరతకు కారణం యేమిటి?

సలాహావం ప్రధాన కారణం కానేరదు. ఎందుకంటే తాతా లింగం ఏవో కొన్ని పాఠశాలనే సరిపెట్టు కోవచ్చు. అంతా ప్రభుత్వమైనా కాదను, ఇకపోతే పంతుళ్ళ కొరతే దీనికి ప్రధాన కారణంగా కనిపిస్తున్నది. కనిపించుతుంది? అసలు సంగతే అది అయితే పంతుళ్ళ కొరత తీరేదెట్లు? లోగడ మేము పేర్కొన్నట్లు - ఇతర కారణాలన్ని వున్నప్పటికీ - కుఖ్యంగా బ్రయిలింగు సమస్య పెద్దభూతంగా అడుగుతున్నది. దీన్ని గురించి ప్రభుత్వం శ్రద్ధవహిస్తున్నట్లు కన్పించదు.

మన తెలుగు జిల్లాలలో వున్న బ్రయిలింగు కేంద్రాలలో స్టీల్స్ సరిమితం చేయబడని, బి. యి. సి. స్కూలులు తం చూడ

వాడు
ఈ కొద్ది
సరిపోతారా ?
నేనుకుందామా
యిమలించడు. ఒకవేళ
తాత్కాలికం అట్టివారికి
కూడా తక్కువే. ఈ తక్కువ
పనిచేయటానికి చాలామంది ఇష్ట
పడరు. కాకపోతే ఎక్కడా గతిలేనివారు
మాత్రం ఇండుకు పాల్పడుతారు. వారైనా
ఏకొద్దిమందో లభిస్తారుగాని చాలినంత
మంది దొఱకరు. ఈవిధంగా పంతుళ్ళు
కొఱతవల్ల చాలాహైస్కూళ్ళు బాధపడు
తున్నవి. కొన్నికొన్నిస్కూళ్ళు పంతుళ్ళు
లేకుండానే - ఉన్న యేకొద్దిమందితోనో -
సంవత్సరం పాడుగునా పనిచేస్తున్నవి. ఈ
కొఱతను కారణంగా తీసుకొని కొత్త
స్కూళ్ళు పెట్టటానికి ప్రభుత్వం అనమతి
యివ్వవలసివచ్చింది. ఇందువల్ల ఎక్కువ. పాఠ
శాలలు నెలకొల్పటానికిగాని, విద్యాభివృద్ధి
ఎక్కువగా జరుగుటకుగాని, ఏలులేకుండా
పోతున్నది.

బి. యి. సీట్లసంఖ్య యికావుంటే
సెకండరీగేడు యంతకంటే అభ్యాసంగా
వుంది. సెకండరీగేడువారు హైస్కూళ్ళకే
గాక, ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ళకుగూడాచాలా
అవసరం, ఎంతోమందికావాలి. ఈ సంగతి
బహిరంగ రహస్యమైనప్పటికీ, యీగేడులో
గూడా బ్రయినింగు సీట్లు పరిమి తంచేయ
బడ్డవి. ఇదే యేమిటి? హా య్లరు
గ్రేడు బ్రయినింగుకు కూడా సీట్లు
దొరకక చాలామంది బాధ పడుతున్నారు.
పలుకుబడిగలవారికి, అంచాలు పెట్టే

వారికి మాత్రం, సీట్లు లభిస్తున్నవి. ఇది
రాసురాసు ఒకవ్యాపారంకింద మారు
తున్నదని చెప్ప సాహసించినందుకు మన్నిం
చాలి. బ్రయినింగుసమస్య యింత బాధాకర
మైపోతే పంతుళ్ళకొఱత యేలా తీరుతుంది?
విద్యాభివృద్ధి యేలా జరుగుతుంది ?

ఈ బ్రయినింగు సమస్యలో యింకొక
పెద్ద విఘాతం అడ్డు తగులుతున్నది. ఇది
మధ్యంగా కంటి, గ్రుడ్డి, మొదలగువారికి
చందినది. ఉదాహరణకు ఒకకుంటివాడో,
గ్రుడ్డివాడో, చేయిలేనివాడో. ఏదో ఒక
విధమైన అంగవైకల్యం గలవాడు యన్.
యస్. యల్. సి. పరీక్షలో మంచిమార్కు
లతో ప్యాసైనప్పటికీ, చక్కని ఆరోగ్య
వంతుడైనప్పటికీ, మంచి తెలివితేటలున్న
ప్పటికీ, భగవంతుడు కల్పించిన ఆ యంగ
వైకల్యంవల్ల అతనికి బ్రయినింగుసీట్లు
నిరాకరింపబడుతున్నవి. అదేమంటే "సిక్కు
ఫిజికల్ ఫిట్ నెస్" తీవరి కారణం చెప్ప
బడుతున్నది. ఇది యెంత అన్యాయమో
విచారించండి. దేవుడు కల్పించినదానికి
అతడు బాధ్యుడా ? స్కూలుపైసల్ వజకు
చదువుటకు పనికివచ్చాను కాని బ్రయినింగు
పొందుటకు మాత్రం అసర్వధానాడు
కాబోలు ! అంగవైకల్యం గలవాడు చదు
వుటకే పనికిరాదని మొదటోనే తాపి నే
యిబాధ వుండదుగాదా ? తీరా పరీక్ష
వజకు చదివి, ప్యాసై, యేదో జీవనోపాధి
కని బ్రయినింగుకు పరిభ్రాస్తు పెట్టుకొంటే
యీనిరాకరణ యేమిటి ? ఇక వాని గతి
యేమిటి ? ఒకచోట కూర్చుండి విద్య
చెప్పటకే వాడు పనికిరాకపోతే మఱి ఏ
వుద్యోగానికి పనికివస్తాడు ? ఈయంగ
వైకల్యం కారణంమీద బ్రయినింగుకు

బాధితోపాధ్యాయుడు ౨

ఆర్థిక సహాయ

కృష్ణాజిల్లా ప్రాథమికోపాధ్యాయసంఘ కార్యదర్శి ౨
యిలా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాడు.

శ్రీ జుజ్జువరపు యేసురత్నముగారి విజయవాడ తాలూకా బ్రా
కర్తలలో నొకరు. గత ప్రభుత్వ నిర్బంధవిధానములో నిరోధియైన యీ
కార్యంపుకు తీసుకుపోవడి దారుణమైన హింసాకాండకు గురిచేయబడ్డాడు. ఆరోగ్య
పోలీసుకార్యంపునుండి వచ్చినప్పటినుండి యిప్పటివరకు కోటుకోనేలేదు. ప్రస్తుతము
అలా యున్నారు. “క్షయవ్యాధి” లక్షణము లేర్పడినట్లును, పెద్ద హాస్పిటలకు పంపి
యును డాక్టర్లు చెప్పారు, క్షీణించిన ఆర్థిక పరిస్థితులు అందుకు అనుమతించుటలేదు.

అన్యాయముగా పోలీసు హింసాకాండకు గురియై ఆరోగ్యమును పూర్తిగా కోల్పోయి
పాపాధితిలోనున్న యాబాధిత కార్యకర్తను ఆర్థికముగా అదుకొని రక్షించుకోవలసిన బాధ్యత యీనా.
మనందరిపైనను యుంది. ఉపాధ్యాయులు, ప్రజలు (ఈ దిగువ చిరునామాకు) యీ బాధితోపాధ్యాయ
సాధరునికి శక్తికొలిపి వెంటనే ఆర్థిక సహాయముచేసి ఈయనను రక్షించుటకు పూనుకొనవలసినదిగా విజ్ఞప్తి
చేయుచున్నాను.

శ్రీ యేసురత్నముగారి చిరునామా.

శ్రీ జుజ్జువరపు యేసురత్నము.

C/o రెవరెండు డి. ఆర్. విజ్జ, బి. ఏ , బి. యిడి.

గుడ్లవల్లేరు (P. O.) కృష్ణాజిల్లా.

౧౧౨ వ పేజీ తిరునామాయి

అనర్హుడనుట చాలా అన్యాయం ప్రభుత్వం
దీన్ని గురించి శ్రద్ధగా ఆలోచించి, నిబం
ధనలను సవరించి, అట్టివారికి న్యాయం
చేయగలదని విశ్వసిస్తున్నాము. ఇట్టి
మార్పు సాధ్యమైనంత త్వరలోనే జరుగ
వలెనని మాప్రార్థన.

పై విషయాలను బట్టి చూస్తే పంతుళ్ల
కొజులకు ప్రధాన కారణం బ్రయనింగునను
స్వయే అని తేలిపోతున్నది. కాబట్టి యీ
సమస్యను త్వరగా పరిష్కరించి, అడిగిన
వారికందటికి అన్నిగేజులలోను, లేవనకుండ
బ్రయనింగునీట్లు ఇచ్చి - ఉన్న కేంద్రాలు
చాలకపోతే మరీకొన్ని క్రొత్త కేంద్రాలు
స్థాపించి - ఖర్చు అనుకుంటు

రాష్ట్రంలో వున్న పెద్ద పెద్ద
హైస్కూళ్లకు అనుబంధ సంస్థలుగా
నిబంధించి - ఇవాళ చీకటి వ్యాపారక్రింద
మారకుండ, పవిత్రమైన విద్యాశాఖలో
అవినీతి పాడనూపకుండ - ఇటుపంతుళ్ళ
కోజుల తీరునట్లు - అటు విద్యాభివృద్ధి
యొక్క వగాజరుగునట్లు - ఊరూర క్రొత్త
పాఠశాలలు నెలకొల్పబడునట్లు ప్రభుత్వము
ప్రయత్నింపగలదని, ఈ విషయంలో
అలస్యం జరుగకుండ సత్వర ఫలితాన్ని
సమకూర్చు గలదని, గట్టిగా నమ్ము
చున్నాము.

—సంపాదకుడు

ద్య - ప్రజామోదం

ప్రభుత్వమువారు యీ బేసిక్ విద్యను ప్రవేశ పెట్టెనని తెలియనివారు. అది విద్యనుంచి ప్రణాళిక తయారుచేసినది ఈ పూజ్య బాపూజీ మన అగులముగా తయారుచేయబడిన యీ ప్రణాళిక వివిధములుగా అమలు పడునట్లు. ముఖ్యముగా మన ముద్రాను ప్రభుత్వమువారు యందుగూర్చి కోట్ల ఎడ రూపాయలు పెచ్చించుచున్నారు. నూతనముగ పెక్కు శిక్షణ విద్యాలయములను ఏర్పించిరి. ప్రతి విద్యార్థినిగూడును నిర్బంధముగా బేసిక్ శిక్షణకు పొందవలెనని ఉత్త రవులను జారీచేసిరి. పల్లెలలోగల ప్రాథమిక పాఠశాలలుగూడ యీ నిధానం క్రింద మారవలెనని ఆశించును. తగు చర్యలు గైకొనుచున్నారు. విశేషమైన ప్రచారము జరుగుచున్నది. అయిప్పటికి యందుల ప్రజామోదం ఏదీ లేదని చెప్పవచ్చును. ఇందుకుల కొన్ని విషయాలే ఎదురై యందులకు కాగణము.

1. శిక్షణాశాలలలో విద్యార్థులు బట్టు, బట్టుగా ఏర్పడి శాశి, మతభేదములు లేని ఒకే వాత్రలో ఉంటున్నారని, ఒకే రుసలో భోజనమాచేయుట : ప్రభుత్వమెట్టి యుత్తరవులను జారీచేసినప్పటికి, శిక్షణాశాలములో తప్ప (అదైనా కొన్ని చోట్లబడుగదు) మిగిలిన జీవితములో ఎవరూ యీ పనికి అంగీకరింపరు. తర్ఫీదుపొందిన 1½ ఏండ్లపాటు జాతమతభేదములు పాటించకుండా, మనసులో భాధనొందుచూ, బహిరంగముగా ప్రవ ర్తించినంతమాత్రాన యీ యుద్దేశము నెరవేరదు. కాలమే యీ మార్పును తీవలెను. బలవంతము చేసినచో “అస్పృశ్యతా నివారణ” పద్ధతి ఎట్లకొనసాగుచున్నదో యిదియు అట్లే యగును.

2. స్వయంశ్రిక్షై ఆధారపడి స్వయంపోషకుడు కావలెనను సుద్దేశముతోను, స్వయమానన సమకర్తమను పద్ధతిలో ఎవరిబట్టలువారు ఉతుకుకొనుట, ఎవరిభోజన వాత్రులువారు కడుగుకొనుట ఎవరి మలమూత్రములను వారు మట్టితోకప్పకొనుట మొ||- ఇట్టి క ర్యములు నిర్బంధముగా అమల పరచుట హాస్యాస్పదమగుచున్నది. ప్ర వసులు బుగ్గిల చెప్పినదినినిశితావు; క్రొత్తగా నేర్చుకొనవలసినవికూడ లేవు. అది యిను గాన ప కొద్దు ముగ్ధులం పథితే నేర్చుకొన్ననూ, యీ ఆశయం నెరవేర వునయే చెప్పవచ్చును.

3. రాత్తుముప్పై దారిముతీసి ఎవరికికావలసిన బట్టనువారే తయారుచేసికొనుట: తీరిక కాలమును సద్వినియోగము చేసికొనుటకు యింకూడ ఒక పద్ధతే అయి సప్పటికి యందుపలన రాండి సున్నయనయే చెప్పవచ్చును. కష్టం ఎక్కువ. ఫలితము తక్కువ -- అగుటచే ప్లీ వనులు ఎవరూ చేయరు. రాత్తుముప్పై దారిము తీయుట

సెంట్రల్ పేకమీషన్ పేతనాలిచ్చాలి

పులివెందుల తాలూకా ఉపాధ్యాయ మహాసభ అధ్యక్షుని

ది 31-5-52 తేదీన పులివెందుల తాలూకా ఉపాధ్యాయ మహాసభ - శ్రీ కొడాలి దాసో (MALLB సరిత్ర అధ్యక్షులు, తేనాలికొత్త) గారి అధ్యక్షత క్రింద పులివెందులలో జరిగిన 5 సెంటర్లనుండి 100 మంది ప్రతినిధులు హాజరైనారు.

అహ్వానసంఘాధ్యక్షులు శ్రీ సి. వెంకటరెడ్డిగారు సభకుల నాహ్వానిస్తూ, ఉపన్యసించారు. తాత్య దర్శి శ్రీ జి. వెంకటప్పగారు గతిమూడు సంవత్సరాల తాలూకా పుచ్చుమన్ను ఎవరికిస్తూ, విజేతక సమర్పించారు. ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమికోపాధ్యాయ పెడసభకు సహాయకాధ్యక్షులు శ్రీ సి. విజయరామ రాజుగారు సభను ప్రారంభించారు. జాతీయ విద్యావిధానానికి, గాంధీ విజ్ఞానములను ఉపాధ్యాయుల సాంఘిక ఆర్థిక రాజకీయ హక్కులను పోషించుచు ఉపాధ్యాయుల అభివృద్ధికి సర్వశక్తులు సమర్పించుచు ఉండే ఉపాధ్యాయుల నాడి శిశువేదం-ప్రజాస్వామిక విజ్ఞానము, పుచ్చుమన్నుల సంఘస్థాపన త్రావినై వైఖోర్తనకు వెళ్ళి విజయంపొందుట, సత్యాగ్రహ సంఘము సాధించిన విజయాలు, విజయనూరుకు జూనుమంది సభ్యులుగా చేరి బుమైవరక్తిగా లక్ష్యాన్ని సాధించుటకు కృషి చేయాలని వుపన్యసించారు.

౧౧౬ వ పేజి తరువాయి

గాక, మరి ఏ యితరవనులు చేసిననూ కాటము నద్దినయోగమగుటచే కాక చక్కని రాబడి వచ్చుటకును అవకాశమున్నది.

ఇట్టి కొన్ని విధానములలో మాత్రం లోపము కన్పట్టుచున్నది. మిగిలిన విషయములు ఉత్కృష్టముగా నున్నప్పటికి నామాన్య ప్రజల గూర్చి విధానము క్రొత్త యగుటచేతను, దుష్ప్రచారముల మూలమునను దీనిక ప్రజామోదం లేకున్నది. సోన్-బేసిక్ ట్రయినింగుకు - బేసిక్ ట్రయినింగుకు - వచ్చు వర్తమానుని తొరికిమ్యమే యిందలి సత్యమును చెప్పక చెప్పచున్నది. ఇందుగూర్చి ప్రభుత్వమునకు కోట్లకోట్ల రూపాయలు ఖచ్చితములుగా తెలిసియున్నప్పటికినీ సామాన్య విధానములను ప్రతిపాదకాలలోను తప్పక అమలు పెర్చవలెనని విద్యార్థి కార్మికుల ఆదేశించుట మిక్కిలి శ్రేయముని నొమనవి.

జేణమృపేట,

తేది 10-6-52.

జైహింద !

M. వెంకట్రావు పట్నాయక్

పశ్చాత్తాపంతో యిట్లు పన్నునించిరి. అంతర్జాతీయంగా మన సమస్యలగురించి యోచించుటకు అవకాశంలేకుండా పరశాలకర్మితే అన్ని కొరతలే, యీ విధంగా మన విద్యార్థులకు అట్లుకంటే యేమీ విశిష్టత లేకపోవుటవలననే విద్యార్థుల నాక విద్యార్థుల కేమితలుసునో పరిశోధించేవిగా లేవు. నూతనంగా వచ్చిన విద్యార్థుల మేధాశక్తిని యేవిధంగాను పెంపొందించేదిగాలేదు. మొదటి నాలుగు తరుగుబాటును పిరూరిక్రీడ, మార్గవంశము మరయునేదాసినుండి, 5, అనంత్యలతోను, నిండివుంది. విద్యా విలువలు వికరీకరంగా పెరిగాయి మన శ్రేణి 30% వఱకు పెరిగింది. పాఠ్యపుస్తకాల ధరలు విపరీతంగా పెరిగి కంపెనీలకు యిస్తున్నవి. బీదలకు, మధ్యతరగతివారికి, వున్నతవిద్యలు యేమాత్రం అందుబాటులో ఉన్నాయో గానా గొట్టాలకుబడులు యినుప గొట్టాలు వాడాలని, క్లోబుతిరగడంచూచి చెడి పని, ప్రవాధ్యాయులను గోలపెట్టే మేనేజర్ల చేతులలో పాఠశాలలున్నాయని, యీలాంటి అవక విద్యావిధానం మార్పుటకు ఉక్కుచట్రాలతో బిగించియున్న నిరంకుశ విద్యానిబంధనలను మార్పించుటకు, జీవించడానికి తగిన జీతాల సంపాదించుటకు, ఎట్టి విధేదాలు లేకుండా సంఘటిత పడాలనిచెప్పి ముగించిరి.

చిర్రుత అనంతరము ఈ క్రింది తీర్మానాలు ఆమోదించబడినవి. (1) ప్రభుత్వ నిర్బంధ విధానంలో భాగపడిన ప్రవాధ్యాయు కుటుంబాలకు సానుధూతిలేవ్వడమైనది (2) ఎట్టిసంజాయిషీ, విచారణ లేకుండా సస్పెండుచేసిన ప్రవాధ్యాయుల సర్టిఫికేట్లులు తిరిగి వెంటనే ప్రవర్తనదరించాలని (3) సత్వరాంధ్రరాష్ట్రాన్ని నిర్మించాలని (4) సెంట్రల్ షేడిమిషన్ వేతనాలను ఈ బడ్జెట్టులోనే ఆమోదించాలని (5) తామప్రాంతాలలో హాజరు నిబంధన ఎత్తివేసి, ఉపాధ్యాయులకు కరువు అప్పుల నివ్వాలని, పిల్లలకు ప్రచితంగా భోజనం-బట్టలు-యివ్వాలని, (6) జనరల్ ఎన్నికలలో ప్రవాధ్యాయులకు యివ్వవలసిన T. A. లు తొందరగా యివ్వాలని (7) సింహద్రిపురం హిందీ చీచరుగాని తిరిగి ప్రవ్యాగంలో నియమించాలని, మొదలగు తీర్మానములు చేయబడినవి.

నూతన సంవత్సరానికి శ్రీ సి. వెంకటరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగాను, శ్రీ కె. కొండారెడ్డిగారు ఉపాధ్యక్షులుగాను, శ్రీ జి. వెంకటప్పగారు ప్రధానకార్యదర్శిగాను, శ్రీ సి. వెంకటరెడ్డిగారు సహాయ కార్యదర్శిగాను, 7 మంది కార్యకర్త సభ్యులతో తాలూకా కమిటీ ఎన్నుకొనబడినది.

సమావేశానంతరం ఉపాధ్యాయులు బారులుతీరి బ్యాండువాయిద్యాలతో ఉపాధ్యాయుల కోర్కెల నివాదాలతో పూరేగింపు జయపబడెను. రాత్రి 8 గంటలకు శ్రీ కొండాలి దామోదరయ్యగారి ఆధ్యక్షత క్రింద బహిరంగసభ జయపబడింది. 8000 మంది ప్రజలు హాజరయ్యారు. శ్రీ వి. విజయరామరాజుగారు, అధ్యక్షులవారు "ఉపాధ్యాయుల కోర్కెలు, విద్యావిధానం, ప్రజల సహకారం" అనే విషయాలపై ప్రవచననించారు.

ఉపన్యాసానంతరం కడపజిల్లా ప్రజాసామ్యమండలి దళంవారిచే బాబూ నాయకత్వాన "బడి పంతులు" అను బుట్టకథ రసవత్తరంగా చెప్పుబడింది. ఉపాధ్యాయుల కష్టాలు, ప్రజలకు, ఉపాధ్యాయులకు గల సంబంధాలు, రాయలసీమ వివాదకరువు చక్కగా వివరించారు.

జి. వెంకటప్ప, కార్యదర్శి,

పులివెందుల తాలూకా ఉపాధ్యాయసంఘం.

పాఠశాలలు

అంగ్లేయులు దేశమును విడిచిపెట్టుటయు జరిగినది. 1
త్యజించుటయును జరిగినది. ప్రజాప్రభుత్వమును, నూతనముగ
లలో మాత్రము మార్పు జరుగకపోవుట విచారకరము. నేడు పరి
లయును వరకుగల ప్రతి ఆఫీసుకును, ప్రాథమిక పాఠశాలయండి విశ్వవిద్య
లయునునకును, ప్రతి సంస్థకు, వ్యక్తిగతముగా, ఆదివారము నిర్బంధముగా సెలవి
సంప్రదాయము. అంగ్లేయులు క్రైస్తవమతస్థులగుటవలన చర్చిలో శ్రాద్ధసల
వారి సౌకర్యార్థము ఆదివారము సెలవు దినముగా నిర్బంధముగా అమలు జరిపిరి. ఇది
మునకు విరుద్ధము. హిందువులు శని, సోమవారములను పవిత్ర దినములుగా పరిగణించుచు
లలోనే వారు ముఖ్యముగా ఉపవాసములు, జపతపములు, మొదలైన పుణ్యకార్యములు చే
ప్రజాప్రభుత్వము వారి గుర్తించి హిందువుల సౌకర్యార్థము సోమవారము (బాలపాఠశాలలకు శని
సెలవు దినముగా పరిగణింపబడుచున్నది.) పూర్తి సెలవు దినముగాను. ఆదివారమును పనిచేయు ది.
(Working day) గాను, ప్రకటించవలయునని నూచించుచున్నాను.

వేణమృతేట, } జై హింద్. ఇట్లు,
ది 11-5-52 } యమ్. వేంకట్రావు.

ఏలూరు :

ది 10-5-52 వ తారీఖు శనివారం సాయంత్రం గం. 4-0 లకు శ్రీలోకనాథహయ్యరు ఎలిమెంటరీ
బాలుర పాఠశాలయందు ఏలూరు ఈస్టరేంజి, ఎయిడెడ్ ఉపాధ్యాయ వార్షికోత్సవము కీర్తిపల్లిగుగోదావరి
జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి కీర్తిఅయ్యగారి పీఠానుమంతులు, B. A. BEd. గారి ఆధ్యక్షతను జరిగెను. సంఘ
నివేదికాంతరము శ్రీ కె. రామశాస్త్రి B. A. BEd; (P. A. to D. E. O; W G Dt) శ్రీమాన్
M. V. N. శేషచార్య B. Sc BEd. (సీని యు డిప్యూటీ యిన్ స్పెక్టరు ఆఫ్ స్కూల్స్, ఈస్టరేంజి)
శ్రీమాన్ S. జగన్నాథాచార్యులు, (ప్రధానోపాధ్యాయులు - చోడిపల్లి స్కూల్) గార్లు ఉపన్యసించిరి.
విమృత శ్రీలోకనాథహయ్యరు ఎలిమెంటరీ బాలురచే “కవితమత్సరి” నాటిక కీర్తి సరస్వతి
హయ్యరు ఎలిమెంటరీ బాలికలచే “బావాడి - పరీక్షబాలుడు” అనునృత్యములు; “జబ్బుకుదిరెను” అను
నాటిక; ప్రదర్శింపబడెను. శ్రీ Ch. సీతారామయ్యగారు (లోకనాథస్కూలు) పాటకచేరి జరిపిరి. అనం
తరము బాటీయగీతముతోను, అభివందనములతోను, సభ ముగిసెను.

జి. నూర్యనారాయణమూర్తి, శేక్రటరీ,
ఏలూరు ఈస్టరేంజి ఎయిడెడ్ ఉపాధ్యాయ సంఘము.

తూర్పుగోదావరి జిల్లా ప్రాథమికోపాధ్యాయుల కన్వెన్షను

కాకినాడలో జూలై 19, 20 తేదీలలో

పోదరీ! పోదరులారా!!

ప్రాథమికోపాధ్యాయుల మండలము ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమికోపాధ్యాయ పెడరేవును స్థాపించు
కొని, మనహక్కులకొరకు అవోళన చేస్తున్న విషయము, కొన్ని ఆమోఘమైన విజయాలను సాధించడము
మీరందరూ ఎరిగినట్లే. ప్రభుత్వోన్యాయులవల్ల అక్రమంగావచ్చిన వత్తిడిని తీర్చించుకొనుటకు హైకోర్టుకు
కూడా వెళ్ళి, మన పెడరేవును గ్యాయబద్ధమైనదని, అధికారుల ఉత్తరవులు అక్రమమని, తీర్పు పొందగలి
గాము. ప్రభుత్వపరిపాలనా మంత్రములోనే మన ప్రతినిధులుండాలని పెడరేవును కార్యద్యగవైన

నిజము గలిగించుచున్నాము. మనవిడ్డలకు కొంత
దను ఉత్తరువులకూడ జారీచేయించుచున్నాము. ఇట్లే
పదవలనిఉన్నది. కే కమిషను క్లౌజునా సంపాదించాలి.
అంతే కేవల జేయించుకోవలసి ఉంది కనుక సంఘము నిర్మాణముగా
ఈ రుణములో మన జిల్లా సంఘము. — మహాశ్రమముగా ఉన్నందున,
మూలనో బాటు బలమైన ఉద్యమము నిర్మించి, మన ఇబ్బందులనుండి
ము జూలై 19, 20 తేదీలలో “కాకినాడ బాల భారతీ పాఠశాలలో” తూర్పు
కోపాధ్యాయుల కన్వెన్షను జన పబ్లికేషన్ల కనుక సోదరీ సోదరులు ఆమిగో
తి సింట్ బిగిండి కళాశ్రమ ఇద్దరైనా ప్రతినిధులుగా కచ్చి కార్యక్రమమును జయ
ప్రార్థన నాటి సమావేశానికి ప్రత్యేకాహ్వానముపై రాష్ట్ర శైక్షణ శాఖకు అధ్యక్ష కార్యదర్శ
నియ్యవచ్చును.
విశ్రాంతి కోవము, }
(Via) సామర్ల కోట. } మా రెళ్ళపూడి పుత్రసత్వశర్మ, ప్రెసిడెంటు,
సి. వి. రామజోగారావు, జి. రూబిన్,
కార్యదర్శకులు.

జిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యాయుల ఇక్కటు తీర్చాలి ! ఫే కమిషన్ స్కేల్స్ అమలు జరపాలి !!

తూర్పుగోదావరిజిల్లా ప్రాథమికోపాధ్యాయ సంఘ కార్యదర్శి యం. నరసింహస్వామిగారు ఇలా
వ్రాస్తున్నారు.

తూ! గో! జిల్లా ప్రాథమికోపాధ్యాయ కన్వెన్షన్ జూలై 19, 20 తేదీలలో కాకినాడ పి. ఆర్.
మైన్స్ కాలేజీలో కీర్తిరాజు రామకృష్ణయ్య యువ. యల్. పి గారి ఆధ్యక్షతన జరిగింది.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఎం. ఎం. టీ చిరున్ శైక్షణ శాఖకు అధ్యక్షులు శ్రీచెన్నుపాటి లక్ష్మయ్యగారు సభను
ప్రారంభించుతూ, 1951 సంవత్సరమునండి విద్యావిధానములో జరిగిన మార్పులను గురించి, ఉపా
ధ్యాయుల పరిస్థితులను చూపుటను గురించి, వ్యాయబద్ధంగా ప్రభుత్వము ఎదుట పెట్టుటయేగాక,
విద్యాశాఖ, జిల్లాబోర్డుల స్వార్థపూరిత కొందరి ఉపాధ్యాయుల అనక తనకలను బయటపెట్టి సరిచేయ
మానుకొన్నందులకు ఆందోళన కలిగి ఉపాధ్యాయ శైక్షణ శాఖను దాడిచేయ ప్రారంభించారనియు,
వారిచేతులలోనున్న అధికారాలను పురస్కరించుకొని కార్యకర్తలను కనలనుండి తొలగించుట సర్వ ఫిరకేటు
లను రద్దుచేయుట మొదలైన విషయాలకు గురిచేసారనియు ఉపాధ్యాయులందరకు ప్రాథమికోపాధ్యాయ
శైక్షణ శాఖను సభ్యత్వము పనికిరాదనియు ఉపాధ్యాయుల పత్రము శాఖనుకోరాదనియు నిరంకుశ ఉత్తి
ర్గులు జారీచేసినారనియు ఆంగ్ల గూడ మద్రాసు ప్రెజ్డెన్సీలో నావాపేసే ప్రెజ్డెన్సీలో అందరిచర్యలు ఆక్రమమునియు
అఉత్తర్యులేవీ చెల్ల వనియు ఉపాధ్యాయులకు మూల రాజ్యాంగ చట్ట ప్రకారము వాక్సభా ప్రతికా
స్వాతంత్ర్యాలు కొవనియు ఆంధ్రరాష్ట్ర ఎం. ఎం. టీ చిరున్ శైక్షణ శాఖను వ్యాయబద్ధమైన సంస్థగనుక
దానిలో చేరి పనిచేసే వారిపై ఇలాంటి ఉత్తర్వులు జారీచేయవచ్చు ఎవరికీ లేదనియు నుడిచిరి. గనుక ఉపా
ధ్యాయ సంఘాలను కట్టడిట్టుగా నిర్మించుకొని ముందుకు పోవలసిన అవసరము ఎంతేనికలదనికూడా చెప్పిరి.

అధ్యక్షులు మాట్లాడుతూ క్రొత్తగావచ్చిన ము. తివర్లము ఉపాధ్యాయుల విషయంలో శ్రద్ధ
చూపుతుందని ఆశించి గుర్రుని ఈ బిల్లులో అనుభవ నిరాశలైనానని, మనమందరము ముందుంటిపడి
ఏకోన్ముఖంగా తగిన కృషిచేసి నాడే మనవిషయం ఆలోచించి బడుతుందని ఈ నాడు మనతోపాటు మన
నేతంలోని ఉపాధ్యాయ సంఘాలేకాక ప్రపంచంలోని ఉపాధ్యాయ సంఘాలకూడ మన పరిస్థితులను

చక్కనిదనమును కలగజేయుచున్నట్లుగా కృషిచేయు (సాచి) కృషిచేసి తోడ్పడుతామనియు గనక మీరు మీ స్వా సంఘసభ్యులుగాను, ప్రతికో చందాదారులుగాను, అందరు

ఆంధ్రప్రదేశ్) తీర్మానము పెడకేసు కార్యదర్శి శ్రీ నోటి మిఖోపాధ్యాయులు పట్టుదలగా పనిచేయుచున్నందులకు, వారి కృషియ్యగారిని కాన్ఫిరమ్ చేయుటగా నెన్నియోగ్యమనగలకు, ఆంధ్ర ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయులందరం ఏకమైయున్నందులను, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ యున్నామనియు, మన ప్రభుత్వముమాదా ఆ విధానాన్నే ఆనుకరించుచున్నామనియు, ఆ చీలికలు పోగొట్టుకొని అందరుకలిసి పనిచేసినాడే మన వరకేసులు చెప్పారు. ఇంతేగాక, వెంటనే విద్యావిధానములోను, పాఠ్యప్రధానములోను, మా అందుకు ఉపాధ్యాయులనే నియమించి, ప్రభుత్వము పనిచేయించాలనియు, చెప్పిరి.

అనంతరం

కూర్పుగోదావరిజిల్లాబోర్డు ఆధ్యక్షులవారు ఉపాధ్యాయులను తీసికేయుట, అక్రమప్రావృత్తి చేయుట, కలెక్టరు మంజూరుచేయుటపోవుట మొదలైన చర్యలవల్లగా ఉపాధ్యాయులందరను ఇక్కడ పాలుచేయుచున్నందులకు అనన్యుతీ నెల్లూరూ వాటివల్లనే ఇరిదిస్తూకోవలసినదిగా జిల్లాబోర్డు ప్రెసి డెంటువారిని కోరుచు తీర్మానించిరి. ఇక్కడనున్న స్కూలు అమలుజరుపాలని నిర్ణయించుటకు గురిచేసిన ఉపాధ్యాయుల ఉద్యోగాలు పరిశీలించి తీర్మానములు ఇచ్చిరికలెక్టరుగారినియు రాయలసీమ ఉపాధ్యాయులకు తగినవసతులు కల్పించాలనియు తీర్మానించిరి.

మూలన సంవత్సరానికి జి. ప్రెసిడెంటుగారిని ప్రెసిడెంటుగాను, వి. రామకృష్ణారావుగారిని ఉపాధ్యక్షులుగాను, యం. నరసింహస్వామిగారిని కార్యదర్శిగాను, యం. గోపాలకృష్ణమూర్తిని సహాయకార్యదర్శిగాను, జై.మాణిక్యం గారిని కోశాధికారిగాను, తాలూకాకోశాలు చొప్పున వర్తింకుమిటిసభ్యులుగను, ఎన్నుకొనడమొనరి.

కా కీ నా డ

21-7-52

యం. నరసింహస్వామి

కార్యదర్శి

విజయనగరం :

విజయనగరం ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీస్కూలు ఉపాధ్యక్షుల యూనియను ది 14-6-52 న శ్రీ గండికోట బామరావుగారి ఆధ్యక్షతన కన్ఫిరమ్ చేయబడిన హయాను ఎలిమెంటరీ స్కూలులో పాఠ్యప్రక్రమం 5 గంటలకు సమావేశమైనది. అందు శ్రీ S. సుబ్రహ్మణ్యంగారిని ఆధ్యక్షులుగను, శ్రీ T. పద్మావతిరాజుగారిని ఉపాధ్యక్షులుగను, శ్రీ D. V. కృష్ణారావుగారిని కార్యదర్శిగను, శ్రీ D. ఇక్రూయేలు గారిని కోశాధికారిగను ఎన్నుకొనడమొనరి. తిరిగి యూనియను ది 28-6-52 న రాజబజారు ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీపాఠశాలలో శ్రీ G. బాబారావుగారి ఆధ్యక్షతన 4 గంటలకు జరుపబడిన సభాధ్యక్షులు నిబంధనల క్రింద వివరించినవి. యూనియను ఆధ్యక్షులగు శ్రీ G. సుబ్రహ్మణ్యంగారు యూనియను ఆశయములను తెల్పి దాని ఆధ్వర్యమున వోకడం చేయవలెనని ఉపాధ్యాయులను ప్రోత్సహించిరి. ఈ సంఘము శ్రీ విద్యాశాఖా డైరెక్టరువారివలన రికార్డులు చేయబడినది. కొన ఎయిడెడ్ పాఠశాలలలో పనిచేయుచున్న ఉపాధ్యాయుల నిరర్హతరముగ చేరకచ్చునని తెలియజేసిరి. తదుపరి నిబంధన ననుసరించి ఈ దిగువ మొదలగు కార్యకర్త సభ్యులుగ నియమించిరి. 1. శ్రీ Ch. సత్యనారాయణగారు, 2. శ్రీ P. రామలక్ష్మణగారు, 3. శ్రీ D. రామారావుగారు, 4. శ్రీ K. ఎర్రయ్యగారు, 5. శ్రీ G.V.L. నరసింహంగారు, 6. శ్రీ G. నారాయణమూర్తిగారు. తరువాత కార్యదర్శిగారి అభివందనముతో సమావేశము ముగిసెను.

డి. వి. కృష్ణారావు, ప్రెసిడెంటు,

ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీస్కూలు ఉపాధ్యక్షుల యూనియను.

1952 ఆగష్టు 15 నుండి 1952 సెప్టెంబరు 14 వరకు.

1—చలనం - ద్రవ్యలాభవయములు - రోగభయం - చాంచల్యమానవత్వము.

2—ప్రపంచం - ద్రవ్యసమృద్ధి, అపవృత్త్యభయం, అందోళనము, బంధుమైత్ర్యము, అపఖ్యాతి, మానవత్వం.

మిథునం—శుభకార్యమాచరణ, వైవర్ధిపానన, సద్గ్రంథపఠనం, గ్రంథరచన, గౌరవధనప్రాప్తి, కీర్తి, శుభవస్త్రాప్తి.

కర్కాటకం—జయం, రాజగౌరవం. స్వకాయకప్తం, పరనకార్యాలంపటత్వము, కీర్తి.

సింహం—శరీరకష్టం - దూరయాత్ర - బంధుమఃఖవార్త - ధనవ్రయము.

కన్య—అపవృత్త్యభయం - లాభకన్యయములు - జ్ఞాతివిరోధము - దూరగామస్థితి

తుల—శరీరగుర్భత - దూరప్రయాణములు - విద్యాప్రాప్తి - ధనలాభవయములు.

వృశ్చికం—దూరప్రయాణం - భోజనసౌఖ్యం - విద్యాభ్యాసం - జనమైత్రి - ధనలాభం.

ధనుస్సు—విద్యాలాభం - వైకల్యము - లాభప్రాప్తి, బంధుమైత్రి - సంతానప్రాప్తి.

మకరం—అందోళన - బంధువియోగము - ద్రవ్యసమృద్ధి - చంచలమానవము.

మేషం—శుభప్రాప్తి - ఉద్యోగలాభం - యశస్వీకార్యస్థితి - శుభకార్యములు.

మీనం—బంధువృద్ధి - కుటుంబసౌఖ్యం - మిత్రవృద్ధి - స్నేహమైత్రి - సత్యవచనములు.

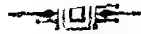
(ఈ సంవత్సరంలో కార్తీకపౌర్ణమి - అశ్వినినక్షత్రముతో కలియుటవల్ల అక్కడక్కడ దేశములో ధూమకేతుసందర్శనము - గొప్పవారి (ప్రభుజన) పీడలు - మరణపరిస్థితులు - నదీప్రవాహములు - నదులు పొంగుట - వ్యవసాయ నష్టములు - జననాశం - మొత్తముమీద నవంబరు మొదలు 1953 మార్చి వరకు ప్రభువులకు, ప్రజలకు విరోధాలేగాక యుద్ధప్రయత్నములుకూడ జరిగి ఎక్కువ అశాంతి యేర్పడు నూచనలు గనబడుచున్నవి)

సిద్ధయొగిసి, నాడీజ్యోతిష శాస్త్రరీత్యా జాతక, మహూర్త, నాస్తు, ప్రశ్న విషయములు, గ్రహ పీడాది సర్వబాధలకు చికిత్సలు, మళయాళ, మహాకాళీ, కుట్టి, యామిళయొగిసి, కవచ, యంత్రరాజ సందర్శనములు, సరసముగా తెలుపబడును.

నయనాదు నిలయముకేర వ్రాయవలెను.

దైవజ్ఞభూషణ, భిష్కగల్ప : పండిత డి. యస్. యస్. శాస్త్రి.

శ్రీ కవనాడీ జ్యోతి ర్నిలయము, పకరుపేట - ఏలూరు. (పత్రికాగోదావరిజిల్లా.)

ప్రస్తుత ప్రాథమిక విద్యాప్రణాళిక ననుసరించి

పుస్తకముల, ఇతర పుస్తకముల జాబీ

ఇంగ్లీషు పాఠ్యగ్రంథములు

LADDER OF ENGLISH

BY

The Rev. S. Paul B. A., B. T.,

and

Edited by Miss Olga Williamson
M. A.

1951

Book I for VI Std. (1950) Rs. 1 0 0

Book II for VII Std. (1950) 1 2 0

జాతీయవాచకములు

ఉభయ భాషాప్రవీణ

వారణాసి రామబ్రహ్మం, యం. ఏ. గారిచే

డాక్టరు వేపా వరాహనరసింహం,

యం. ఏ. పి. హెచ్. డి. గారి

సూచనల ననుసరించి

1 వ తరగతి	0 4 0	5 వ తరగతి	0 9 0
2 వ తరగతి	0 5 0	6 వ తరగతి	0 11 0
3 వ తరగతి	0 6 0	7 వ తరగతి	0 12 0
4 వ తరగతి	0 8 0	8 వ తరగతి	0 12 0

జయరామావాచకములు

కవిరాజహంప, కవికులాలంకార

వోలేటి పార్వతీశముగారు

ఉపాధ్యాయుల సత్యనారాయణగారు M.A.L.T.

Retired District Educational officer

మొదటి తరగతి	0 4 0
రెండవ తరగతి	0 5 0
మూడవ తరగతి	0 6 0
నాలుగవ తరగతి	0 8 0
ఐదవ తరగతి	0 9 0
ఆరవ తరగతి	0 11 0
ఏడవ తరగతి	0 12 0

గుణిత ౬

[పిల్లలకు గుణితము, దీర్ఘము

గణితా తప్పణుల శేకుండచదివించుటకై,

ప్రచురించబడినది. వాచక పుస్తకములు

అనుబంధముల. [Supplements of T. Readers]

1 వ భాగము	0 3 6	3 వ భాగము	0 4 6
2 వ భాగము	0 4 0	4 వ భాగము	0 5 0

భారతదేశీయ చరిత్రలు

డాక్టర్

జి. వి. సీతాపతిరావు, బి. ఏ., ఎల్. టి. గారిచే

3 వ తరగతి	0 5 6	6 వ తరగతి	0 11 0
4 వ తరగతి	0 6 6	7 వ తరగతి	0 15 0
5 వ తరగతి	0 8 0	8 వ తరగతి	0 14 0

భారతదేశము

(చరిత్ర)

సి. హెచ్. సత్యనారాయణరావు,

ఓ. ఏ. [లిట్.] బి. యు. డి.

బి. శేషచార్యులు, బి. ఏ., ఎల్. టి. గార్లచే

4 వ తరగతి	0 6 0
5 వ తరగతి	0 8 0
6 వ తరగతి	0 12 0
7 వ తరగతి	0 14 0
8 వ తరగతి	0 12 0

హిందూదేశ చరిత్ర

సి. భీమనేనరావు, బి. ఏ., ఎల్. టి.

6 వ తరగతి	0 11 0
7 వ తరగతి	0 18 0
8 వ తరగతి	0 12 0

1951

ఎల్. టి.,
యస్. బి. యిడి,

ఆరవ తరగతి

0 14 0

ఏడవ తరగతి

1 0 0

ఎనిమిదవ తరగతి

1 0 0

బి. టి. ఏ., బి. యిడి,

0 9 0

0 10 0

0 12 0

జి. కృష్ణం నరసింహారావు, బి. ఏ., ఎల్. టి.,

ఎ. వెంకటరత్నం, బి. యస్. సి. డి. యస్. టి., యిడి.

3 వ తరగతి 0 14 0

గణితదర్శనములు

కె. వెంకటేశ్వర్లు, B. A., B. Ed.,
Deputy Inspector of Schools.

1, 2 తరగతులవ 0 8 0

3 వ తరగతి 0 10 0

4 వ తరగతి 0 14 0

5 వ తరగతి 1 0 0

తెనుగులెక్కలు [డి. సుబ్బారాయుడుగారిచే]

0 5 0

నోటిలెక్కలు [యం. సుబ్బారాయుడుగారిచే]

0 5 0

నేచరల్ సైన్స్ వాచకములు

నిడమర్తి నారాయణమూర్తి, బి. ఏ., బి. యిడి.,

టి. నరసింహారావు, బి. ఏ., ఎల్. టి., గార్లచే

మూడవ తరగతి 0 4 0

నాలుగవ తరగతి 0 6 0

ఐదవ తరగతి 0 7 0

ప్రాథమిక విజ్ఞానశాస్త్రములు

నిడమర్తి సత్యనారాయణమూర్తి, బి. ఏ. బి. యిడి. గారిచే

ఆరవ తరగతి 0 10 0

ఏడవ తరగతి 0 12 0

ఎనిమిదవ తరగతి 0 14 0

ప్రాథమిక భూగోళములు

[1941 సంవత్సరపు మాతన నిలబడు నమూనా]

కె. వెంకట్రావు, బి. ఏ., బి. యిడి, గారిచే

2 వ తరగతి 0 4 0 3 వ తరగతి 0 5 0

4 వ తరగతి 0 9 0 5 వ తరగతి 0 11 0

ఆదర్శ భూగోళశాస్త్రము

ఆర్. ఎస్. రాఘవులు, బి. ఏ., ఎల్. టి., గారిచే

[రివైజ్డ్]

6 వ తరగతి 1 0 0

7 వ తరగతి 1 0 0

8 వ తరగతి 1 0 0

బాల గాన మాల

సంగీతము - [స్వరములతో] కె. రామకృష్ణశాస్త్రి గారిచే

1 వ తరగతి 0 3 6 2 వ తరగతి 0 4 0

3 వ తరగతి 0 4 0 4 వ తరగతి 0 4 6

5 వ తరగతి 0 4 6 6 వ తరగతి 0 5 6

7 వ తరగతి 0 5 6 8 వ తరగతి 0 6 6

4 వ తరగతి [స్వరం లేకుండా] 0 3 6

నిఘంటువులు

అమరకోశము [పథమకాండ]

మూలం 0 3 0

సటిక 0 10 0

అమరం త్రికాండ సటికా క్యాలిక్ 4 8 0

అంధ్రనామ శుంగ్రహము సటిక 0 10 0

అంధ్ర నిఘంటువు త్రయము

డిటో అట్రబెండు 2 0 0

డిటో క్యాలిక్ 2 8 0

శబ్దమంజరి 0 8 0

స్వనాన్న విజయము	0 15 0	పరశు	
ముక్తాంబ	0 12 0	ఉత్తరగా	
అజ్ఞాతవాసము	0 7 0	రాజనూయము	
పురాణ చంద్రిక 1 వ భాగము	0 8 0	ప్రతాపరుద్రుడు	
డిటా 2 వ భాగము	0 10 0	కురువంశము	
దశావతారములు	0 10 0	ఆంధ్రరాజులు	
షట్పాదకవర్ణము	0 9 0	ఆంధ్రులు	
చారిత్ర నాటక పంచకము	0 9 0	ఉపాఖ్యాన రత్నావళి	
పోటీ పరీక్షావ్యాసములు	1 1 0	భోజ చరిత్ర	
యదువంశము	0 9 0	రూద్రమణి	
రఘువంశ వీరులు	0 9 0	భారత నారీమణులు	0
హరివంశము	0 13 0	ప్రహ్లాద చరిత్ర	0 5 0
అనసూయ	0 5 0	రామాయణసారము	0 9 0
నోముల కథలు	0 5 0	భారతసారము	0 1
జాతీయ కథావళి	0 5 0	భాగవత కథాసారము	0
నీతి కథానుంజరి	0 8 0	కర్ణుల చరిత్ర	0
పర్వదిన మహాత్మ్యము	0 5 0	భీష్మ చరిత్ర	0 9 0
భీష్మ మహిమ	0 6 0	నీతిచంద్రిక	0 8 0
కథారామాయణము	0 7 0	శ్రీరామచంద్రమూర్తి	0 6 6
అభిమన్యుడు	0 7 0	తిన్నడు - గుణనిధి	0 11 0
మోహన (నవల)	0 7 0		

శ త క ము లు

సుమతి శతకం మూలం	0 2 0	ప్రహ్లాద చరిత్ర సప్తమస్కంధము మూలం	0 8 0
,, సటిక	0 4 0	కృష్ణశతకము మూలం	0 2 0
దాశరథి శతకము మూలం	0 2 0	,, సటిక	0 5 0
,, సటిక	0 6 0	భాస్కర శతకము మూలం	0 2 0
జేమన శతకము మూలం	0 2 0	,, సటిక	0 10 0
,, సటిక	0 5 0	కుమారీ శతకము మూలం	0 2 0
నృసింహ శతకము మూలం	0 4 0	,, సటిక	0 5 0
,, సటిక	0 10 0	బాలరామాయణము మూలం	0 2 0
గుదరీ సునీతి శతకము మూలం	0 2 0	,, సటిక	0 4 0
,, సటిక	0 5 0	కుమార శతకము మూలం	0 2 0
గజేంద్రమోక్షము మూలం	0 4 0	,, సటిక	0 5 0
,, సటిక	0 10 0	భర్తృహరి సుభాషిత నీతిశతకము సటిక	0 6 0
కుచేలోపాఖ్యానము (పోతన)	0 6 0	యక్షిణి కళ్యాణము	0 4 0
కుచేలోపాఖ్యానము (గట్టుప్రభువు)	0 8 0	,, సటిక	0 10 0
భోగినీ దండకము (పోతన)	0 3 0	నలోపాఖ్యానము సటిక	0 10 0

, 10 పత్రములు,
, మొత్తము 48

డబ్బను రు. 1-8-0.

పతి 1కి రు 0-2-6.

గ్రామముల కాగితము	0 2 0
అక్షరబోధిని	0 2 0
గ్లెషు అక్షరములకాగితము	0 2 0
సిలబనుచార్టు సెలవారి, తరగతివారి	
సబ్బెత్తవారి 1-5తరగతులకు పెట్టు1కి	0 8 0
శిశువర్ణుబిల్లింగుపెట్టె	0 8 0

ఈ క్రింది ఉపకరణములైన గ్రంథములు గవర్న
ంటువారిచే ఆంగ్లమున ప్రచురింపబడుటచే ప్రాథ
మిక పాఠశాలల ఉపాధ్యాయుల కనుపగునటులను,
అందుబాటులో యందులూగునను వెలుగున అనువ
దించి ప్రచురించితిమి. పాఠశాల నిర్వహణమునకు
ముఖ్యావసరములు.]

ప్రాథమిక విద్యానిబంధనలు 0 3 6

ప్రాథమిక పాఠశాలల క్రొత్తనమోనాఫారములు, రిజిష్టరు

[క్రొత్తగా మారిన చూల్పు ప్రకారము తయారుచేయబడినవి.]

ఫారములధరలు 100 కి

సెలసరి లెక్కలు [మంజూరిటరను]	2 0 0
డిఫాల్టర్ల లిస్టు	1 0 0
రికార్డుషీటు	1 12 0
సాలుసరి పరీక్ష షీటుమెంటు	3 8 0
ట్రయినింగునూలు ఆడ్మిషన్ ఫారములు	3 0 0
డిటా బేసిక్ ట్రయినింగుఫారములు	8 0 0
అప్టెండెన్సు 12 శే 0 0 0 24 శే	0 12 0
అక్స్ టెన్సురోలు 12 శే 0 6 0 24 శే	0 12 0

ఆంధ్రాను వాడము 0 10 0
మద్రాసు ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషనల్
మాన్యుయల్ 1 12 0
[యం. శంకరయ్య - B. A. L. T. గారిచే]
[ఆంధ్రానువాదము]

ప్రస్తుత ప్రాథమిక పాఠశాలలలోని ఉపాధ్యాయులు కొందరు 1940 సం॥రపు నూతనసిద్ధాంతముల ప్రకారము ట్రయినింగు అయినవారు కొనండున 1940 సం॥రపు నూతన ట్రయినింగు ప్రణాళిక ననుసరించి బ్రచురింపబడిన యాక్రింది పుస్తకములు ప్రతి ప్రాథమిక పాఠశాలలోను బోధించుటకు ముఖ్యావసరములై యున్నవి.

1. బోధనాపద్ధతులు :—

i. తెలుగు బోధనాపద్ధతులు	1 2 0
ii. గణితాబోధనావిధానము	1 4 0
iii. సృష్టిపరిశీలన - హోటపని	0 10 0
iv. దేశీయచరిత్ర సివిక్సు	0 10 0
v. భూగోళశాస్త్రబోధనా విధానము	0 9 0
2. శిశుస్వభావము-విద్య	1 0 0
3. గ్రామసాంఘిక సమస్యలు	1 12 0
4. పాఠశాలనిర్వాహకత్వము	1 8 0

టీచరు అప్టెండెన్సు 12 శే లు	0 6 0
టీచరు అప్టెండెన్సు 24 శే లు	0 12 0
అడ్మిషన్ రిజిష్టరు 12 శే 0 6 0 24 శే	0 12 0
అడ్మిషన్ దరఖాస్తులు	1 0 0
ప్రాగ్నెషను లిస్టు	1 12 0
విజిటర్ల పుస్తకము 40 శే లు	0 6 0
పిల్ల జనాభారిజిష్టరు 150 యిండ్లకు	1 6 0
డిటా 800 యిండ్లకు	2 12 0
జరిమానాల రిజిష్టరు	0 6 0

ప్రాథమిక పాఠశాలల వివిధపుస్తకములు

గణితబోధిని	0 2 0	ఎక్కముల బుక్కు	0 1 0
ఆంగ్లో తెలుగుప్రైమరు	0 4 0	దశరాపద్యములు	0 2 0
వినియోగచరిత్రపుస్తకము	0 1 0	కోలాటకీర్తనములు	0 2 6

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము

[పద్య కావ్యము - పోతన ప్రణీతము]

చక్కని క్యాలిగోబైండు

సంపూర్ణప్రతి - ఒకే సంపుటము	12	00
సంపూర్ణప్రతి - రెండు సంపుటములుగా	14	00
డిటో విడివిడిగా ఒక్కొక్కప్రతి	7	80
సంపూర్ణప్రతి-మాడు సంపుటములుగా	16	00
డిటో విడివిడిగా ఒక్కొక్కప్రతి	6	00

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము

[పద్య కావ్యము - కవిలితయ ప్రణీతము]

చక్కని క్యాలిగోబైండు

1 ఆది, సభాపర్వములుగల సంపుటము	4	00
2 అరణ్యపర్వము	4	00
3 విరాటోద్దోహపర్వములు	4	00
4 భీష్మ, ద్రోణపర్వములు	4	00
5 కర్ణ, శల్య, సౌప్తిక, శ్రీ పర్వములు	4	00
7 శాంతిపర్వము	4	00

6 ఆనుకాసనిక, అశ్వమేధ, ఆశ్రమవాస, మాసల, మహాప్రస్థానిక,

స్వర్ణాహాణ పర్వములు

4 00

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము

7 సంపుటముల సెట్టు 28 00

డిటో 8 సంపుటములలో 26 00

1 ఆదిపంచకము - ఒకే సంపుటము 10 00

2 యుద్ధపట్యము - డిటో 8 00

3 శాంతిపక్షము - డిటో 8 00

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము

[చచనము] 8 00

మహావాది వేంకటరత్న ప్రణీతము B. A.

[ఆదిపర్వము, సభాపర్వము

రెండు సంపుటములు క్యాలిగో]

భారతం శాంతిపర్వము

[పద్యం, మున్నంగికర్ణ పరిష్కృతము, సులభముగ

అర్థమగుటకు చదవరాముములుగల గుర్తులతో]

8 00

డిటో ఆంధ్ర

క్యాలిగోబైండు

డిటో రేపక బైండు

డిటో మూలం

డిటో ఆంధ్రవచనము చిన్నసైజు

భాస్కర రామాయణము క్యా

(పద్య కావ్యము)

6

భర్తృహరి సుభాషితము

4 6

భర్తృహరి సుభాషితము

(నీతిశతకము మాత్రము టీక)

0 60

శ్రీకృష్ణ కర్ణామృతము

3 00

శ్రీరామకర్ణామృతము

2 80

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము ద్విపద

(గౌరవ)

1 00

నలచరిత్ర డిటో

0 100

మోక్షగుండ రామాయణము

3 80

[హరికథ] యక్షగానము క్యాలిగో

మొల రామాయణము

1 00

అష్టాదశ పురాణసారము (వచనం)

4 భాగములు విడిప్రతి ఒక్కొక్కటి 1 40

4 భాగములు క్యాలిగో ఒకేసంపుటములో 5 80

భగవద్గుణము - (8 భాగములు) 0-10-0

విజ్ఞానలహరి 0 60

ప్రార్థనదీపిక 0 20

కుశలవ నాటకము 0-12-0

స్తోత్రములు, సహస్రనామములు

శ్రీసహస్రనామ స్తోత్రము [క్యాలిగో] 1 00

„ [రేపక] 0 120

మకుండమాల [సటిక తాత్పర్యము] 0 80

ఆదిత్యహృదయము „ 0 60

గవితృసర్వస్వము „ 0 40

నీతిశాస్త్రము „ 0 40

భజగోవిందస్తోకములు „ 0 80

శ్రీ లక్ష్మీనృసింహస్తోత్రము 0 80

	0 12 0	హనుమద్విజయము	0 40 0
	0 5 0	కవివిలాసము 1 వ భాగము	1 0 0
	0 5 0	వ చ న ము లు	
	0 5 0	శ్రీ కృష్ణావతారతత్త్వము 12 సంపుటములు	21 0 0
ము	0 5 0	ఒక్కొక్కటి	1 12 0
ముము	0 5 0	శ్రీ రామావతారతత్త్వము 11 సంపుట	
నానుము	0 8 0	ములు	19 4 0
ముము	0 2 0	ఒక్కొక్కటి	1 12 0
హయజ్ఞము	0 2 0	ఉత్తమమార్గము	1 0 0
సంధ్యావందనము	0 6 0	భగవద్గీత, విపులమగుటీక	1 8 0
మంత్రపుష్పము	0 2 0	మనుచరిత్ర హృదయావిష్కరణము	0 12 0
యూనానీ వైద్యామృతసాగర్		సత్త్వవర్తనము	0 12 0
(వైద్యగ్రంథము)	4 0 0	నీలిరత్నావళి	0 10 0

గీతా హృదయము

[డా॥ శంకర శ్రీరామారావుగారిచే]	0 12 0
సంగీతాలు	0 12 0

ఆంధ్ర దశరూపకము

(A Book on Telugu Dramaturgy)

రచయిత :

[బ॥ శ్రీ మలాది సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు

(Retired Lecturer, Andhra University)

వెల రు, 0-15-0

జనమంచి శేషాద్రిశర్మగారి గ్రంథములు

పద్య కావ్యములు

ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము, నిర్వచనము	
7 సంపుటములు	18 0 0
8 సంపుటములు	15 0 0
బ్రహ్మాండ పురాణము	6 0 0
తెలుగు బ్రహ్మపురాణము	5 0 0
తాండవకృష్ణ భాగవతము	4 0 0
కామారీకా ఖండము [స్కాంధము]	4 0 0

వలయువారు :—

రామా అండ్ కో., H.O. ఏలూరు.

| బాంబే — గుంటూరు, రాజమండ్రి, భీమవరం, తెనాలి, విజయనగరం.

వివిధ గ్రంథములు

వక్రహరబోధిని 1 భా॥	0 5 0
వక్రహరబోధిని 2 భా॥	0 8 0
తెనాలి రామిలింగనికథలు	0 4 0
రామేశ్వరముజలీకథలు	0 14 0
చంద్రశేఖరశతకము	0 3 0
భాషియదండకము	0 3 0
అంజనేయదండకము	0 1 0
ధర్మసూక్ష్మం [పద్యకావ్యం]	0 4 0
హస్తసామద్రికము	0 5 0
అధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు [శేషము]	1 0
ఉద్బోధితస్వప్నము	0 3 0

ఇతరులవి

రుక్మిణీకళ్యాణము [అచ్చబెనుగు గబ్బము]	
3 ఆశ్వాసముల మహాప్రబంధము	0 12 0
కొండపిడు నాటకం	0 3 0
విలాసిని [పద్యకావ్యము]	0 6 0
చంద్రకళావిలాసము	1 0 0
మిత్రులనీటు [వచనము]	0 6 0
పాతాళద్వీపము	0 4 0
యువయువతీ విద్యాసాహచర్యము	0 4 0